

VALKAS NOVADA CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS

APSTIPRINĀJA:

Valkas novada domes priekšsēdētājs /
CAP komisijas priekšsēdētājs
Vents Krauklis

Saturs

Ievads.....	6
1 Pašvaldības vai sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums	7
1.1 Administratīvi teritoriālais sadalījums	7
1.2 Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits	8
1.3 Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas	10
2 Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), nemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju	12
2.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums un putenis	12
2.2 Zemestrīces.....	13
2.3 Plūdi	14
2.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki	15
2.5 Bīstamo vielu noplūde.....	20
2.6 Radiācijas negadījums vai incidents	22
2.7 Transporta avārijas	26
2.8 Avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās	28
2.9 Bīstamas infekciju slimības un masveida saindēšanās	31
2.10 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi.....	33
2.11 Sabiedriskās nekārtības.....	34
2.12 Terora akti	35
2.13 Karš, militārs iebrukums vai to draudi	36
2.14 Ēku un būvju sabrukšana.....	37
3 Kopsavilkums par risku novērtēšanu (ēku un būvju sabrukšana, avārija siltumapgādes, ūdensapgādes, noteķudeņu vai kanalizācijas sistēmā)	38
3.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis, karstums un sausums.....	38
3.2 Zemestrīces.....	42
3.3 Plūdi	43
3.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki	43
3.5 Bīstamo vielu noplūde.....	44
3.6 Radiācijas negadījumi vai incidenti	45
3.7 Transporta avārijas	45
3.8 Avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās	46
3.9 Bīstamas infekciju slimības un masveida saindēšanās	46

3.10 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi.....	47
3.11 Sabiedriskās nekārtības.....	50
3.12 Terora akti	51
3.13 Karš, militārs iebrukums vai to draudi	52
3.14 Ēku un būvju sabrukšana.....	55
3.15 Risku matrica.....	56
4 Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam.	59
4.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis.....	59
4.2 Zemestrīce.....	60
4.3 Plūdi	63
4.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki	65
4.5 Bīstamo vielu noplūde.....	67
4.6 Radiācijas avārijas.....	70
4.7 Avārijas Komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās	73
4.8 Bīstamas infekcijas slimības un masveida saindēšanās	74
4.9 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi.....	77
4.10 Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	79
4.11 Terora akti	83
4.12 Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā	88
4.13 Ēku un būvju sabrukšana.....	95
5 Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji.....	98
6 Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, nemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas	100
6.1 Evakuācijas veids	100
6.2 Pulcēšanās vietas.....	101
6.3 Evakuācijas maršruti.....	101
6.4 Transporta nodrošinājums	102
6.5 Pagaidu izmitināšana.....	103
6.6 Evakuēto uzskaite.....	106
6.7 Evakuēto ēdināšana	106
6.8 Evakuēto sociālā aprūpe.....	106
6.9 Evakuēto īpašuma apsardze.....	106
6.10 Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā.....	107
7 Iesaistāmie resursi.....	108
7.1 Pašvaldības resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos	108

7.2	Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos.....	114
7.3	Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā.....	114
8	Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām.....	115
8.1	Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis	115

Pielikumi

1. Pielikums. Valkas novada funkcionālā zonējuma karte, kur iezīmētas potenciāli applūstošās teritorijas
2. Pielikums. CA komisijas nolikums un apziņošanas shēma;
3. Pielikums. Vispārējā katastrofu apziņošanas shēma;
4. Pielikums. Kartes ar apzīmējumiem atbilstoši MK noteikumiem Nr. 658

Ievads

Valkas novada civilās aizsardzības (turpmāk tekstā – CA) plāns izstrādāts saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumu, Ministru kabineta 2017. gada 10. novembra noteikumu Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju” un atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 29. septembra Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām” prasībām.

CA plāna izstrādes gaitā kā literatūras avoti izmantoti sekojoši dokumenti:

- Valkas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2037. gadam;
- Valkas novada attīstības programma 2015.-2022. gadam;
- Valkas novada ilgtspējīgas enerģijas rīcības plāns 2016. – 2020. gadam;
- Ilgtspējīgas enerģijas un klimata pārmaiņu rīcības plāns;
- Valkas novada teritorijas plānojums;
- Valkas novada Vides pārskats;
- Valsts civilā aizsardzības plāna aktuālā 14.09.2016. versija;
- Valsts aizsardzības koncepcija, kas apstiprināta 16.06.2016;
- Nacionālo bruņoto spēku likums un Ministru kabineta 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr.946 “Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamos ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”;
- Latvijas Republikas Zemessardzes likums, kas stājies spēkā 2010. gada 1. septembrī;
- Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”;
- Ministru kabineta 2005. gada 20. decembra noteikumi Nr. 966 “Noteikumi par mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu veidošanas kārtību un finansējumu”;
- Likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, kas pieņemts 2013. gada 7. martā;
- Un citi informācijas avoti un interneta resursi.

1 Pašvaldības vai sadarbības teritorijas administratīvi teritoriālais raksturojums

1.1 Administratīvi teritoriālais sadalījums

Valkas novads izveidots 2009. gada 1. jūlijā un tajā ietilpst: Valkas pilsēta, Zvārtavas pag., Vijciema pag., Valkas pag., Ērģemes pag., Kārkū pag.

Novads atrodas Vidzemes ziemeļaustrumos un robežojas ar Apes, Smiltenes, Strenču, Burtnieku un Naukšēnu novadiem un Igaunijas Republiku ziemeļaustrumos. Novada teritorija aizņem 910,3 km².

1.attēls. Valkas novada atrāšanās vieta Latvijas kartē

Zemāk 1. tabulā apkopota Valkas novada teritoriālā platība

Tabula Nr.1. Valkas novada teritoriālā platība

Pašvaldība	Platība
Valkas pilsēta	14.5km ²
Valkas pagasts	279.47km ²
Ērģemes pagasts	179km ²
Kārkū pagasts	123.76km ²
Vijciema pagasts	141.79km ²
Zvārtavas pagasts	170.23km ²
KOPĀ:	908km²

2.attēls. Valkas novada karte.

1.2 Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits

Valkas novada kopējais iedzīvotāju skaits (pēc www.pmlp.gov.lv datiem uz 01.01.2020.) ir **8681**, t.sk. Valkas pilsētā - **5113**.

Vidējais iedzīvotāju blīvums Novadā ir 10,4 cilvēki uz kvadrātkilometru.

IEDZĪVOTĀJU SKAITS VALKAS NOVADĀ **8681**

t.sk. 4127 (47.5%) vīrieši,

4554 (52.5%) sievietes

Tabula Nr.2. iedzīvotāju skaits Valkas novadā

Valka	5113
Ērģemes pagasts	786
Kārkū pagasts	635
Valkas pagasts	1141
Vijciema pagasts	644
Zvārtavas pagasts	368
Kopā	8681

Iedzīvotāju skaita svārstības desmit gados

8681 ir par 115 mazāk, kā bija pirms gada, tomēr ikgadējais iedzīvotāju skaita kritums ir samazinājies! Un Kārkū pagastā iedzīvotāju skaits ir palielinājies! Par 22!

Tabula Nr.3. Iedzīvotāju skaita svārstības

01.01.2020.	8681	-115, t.sk. - 82 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2019.	8795	-117, t.sk. - 82 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2018.	8913	-291, t.sk. - 74 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2017.	9204	-275, t.sk. - 61 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2016.	9479	-191, t.sk. - 53 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2015.	9670	-197, t.sk. - 64 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2014.	9867	-242, t.sk. - 71 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2013.	10109	-156, t.sk. - 41 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2012.	10265	-180, t.sk. - 65 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2011.	10445	-123, t.sk. - 69 negatīvs dabiskais pieaugums
01.01.2010.	10568	-112, t.sk. - 81 negatīvs dabiskais pieaugums

Novada iedzīvotāju iedalījums vecuma grupās

Tabula Nr.4. Iedzīvotāju iedalījums vecuma grupās

	kopā	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	1149 (13.2%)	609	535
darba spējas vecumā	5343 (61.5%)	2772	2571
pēc darba spējas vecuma	2194 (25.3%)	746	1448

Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma un dzimuma grupām pilsētas un pagastu dalījumā

Tabula Nr.5. Iedalījums vecuma grupās **Valkas pilsētā**

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	652	337	315
darba spējas vecumā	3039	1497	1542
pēc darba spējas vecuma	1422	468	954

Tabula Nr.6. Iedalījums vecuma grupās **Ērgemes pagastā**

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	106	47	59
darba spējas vecumā	480	265	215
pēc darba spējas vecuma	194	81	113

Tabula Nr.7.ledalījums vecuma grupās **Kārķu** pagastā

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	81	43	38
darba spējas vecumā	399	217	182
pēc darba spējas vecuma	155	56	99

Tabula Nr.8.ledalījums vecuma grupās **Valkas** pagastā

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	165	93	72
darba spējas vecumā	745	414	331
pēc darba spējas vecuma	231	83	148

Tabula Nr.9.ledalījums vecuma grupās **Vijciema** pagastā

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	89	56	33
darba spējas vecumā	432	232	200
pēc darba spējas vecuma	123	41	82

Tabula Nr.10.ledalījums vecuma grupās **Zvārtavas** pagastā

	pavisam	vīrieši	sievietes
līdz darbaspējas vecumam	51	33	18
darba spējas vecumā	248	147	101
pēc darba spējas vecuma	69	17	52

**Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati*

Valkas novada teritorijā neatrodas pastāvīgas ieslodzījuma vietas.

1.3 Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

2018. gada 27. jūnijā apstiprināts lēmums Nr.408 par "Smiltenes sadarbības teritorijas

civilās aizsardzības komisijas nolikumu Nr. 7/18". Smiltenes sadarbības teritorija iekļauj Smiltenes novadu un Apes novadu.

Alūksnes novadam ir izstrādāts civilās aizsardzības plāns un izveidota civilās aizsardzības komisija. Izveidotais civilās aizsardzības plāns ir Alūksnes un Apes sadarbības teritorijas civilās

aizsardzības plāns, kurš pēc Smiltenes un Apes sadarbības teritorijas izveides, kļūs neaktuāls Apes novadam.

2018.gadā 27. septembrī apstiprināts lēmums Nr.312 par “Valmieras sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības nolikums” Valmieras sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības komisiju veido šādas pašvaldības: Valmieras pilsēta, Strenču novads, Burtnieku novads, Naukšēnu novads, Mazsalacas novads, Beverīnas novads, Kocēnu novads, Rūjienas novads.

2 Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju

Atbilstoši valsts civilās aizsardzības plānam, valstī noteikti šādi iespējamie apdraudējuma veidi:

- Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums un putenis;
- Zemestrīce;
- Plūdi;
- Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki;
- Bīstamo vielu noplūde;
- Radiācijas negadījumi vai incidenti;
- Transporta avārijas;
- Avārijas siltumapgādes sistēmās;
- Avārijas gāzes apgādes sistēmās;
- Avārijas ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmās;
- Elektrotīklu bojājumi;
- Bīstamās infekcijas slimības un citu infekcijas slimību ar ievērojamu un grūti kontrolējamu infekcijas izplatīšanās potenciālu uzliesmojumi (to draudi) un masveida saindēšanās;
- Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi;
- Sabiedriskās nekārtības;
- Terora akti;
- Karš, militārs iebrukums vai to draudi;
- Ēku un būvju sabrukšana.

2.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums un putenis

Novada iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus var apdraudēt virpuļvētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, vējš ar ātrumu 30 m/s un vairāk, kā rezultātā var notikt sakaru un elektrolīniju pārrāvumi, kontaktu un kabeļu bojājumi Novada teritorijā. Var tikt sagrautas vai

bojātas dzīvojamās mājas un ražošanas ēkas, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi, autoceļu un ielu aizsprostojumi (nogāzti koki, konstrukcijas).

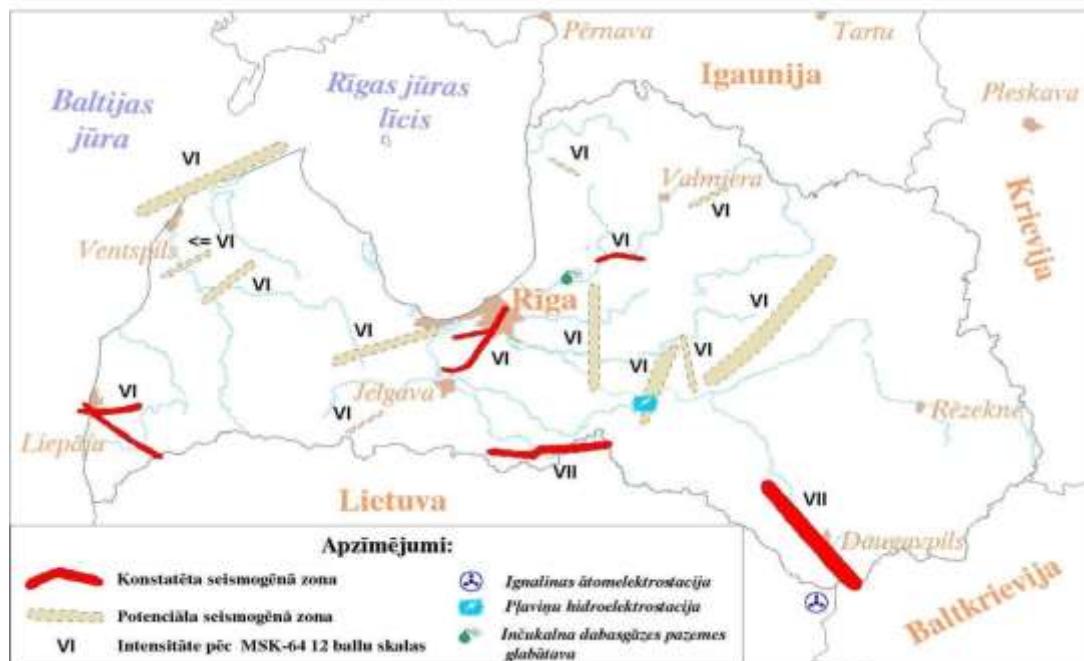
Lietus un nokrišņu daudzumu 50 mm un vairāk 12 stundās un ilgāk, var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, applūdinot zemākās vietas, māju pagrabus utt.

Putenis un apledojums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektropārvades un sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus.

2.2 Zemestrīces

Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, bet esošie statistikas un vēstures dati liecina, ka Latvijas teritorijā un tās apkārtnē (Baltijas reģionā) konstatētas 28, tai skaitā arī samērā stipras zemestrīces. Pēdējās astoņas samērā vieglas un viduvējas zemestrīces notikušas 1976.-2004.g. Šo inducēto zemestrīču magnitūda pēc Rihtera skalas bija 3,5 līdz 5. Latvijā ir izdalītas vairākas konstatētās un potenciālās seismogēnās zonas, kur iespējamas zemestrīces. Visbiežāk dažādus seismoloģiskos notikumus fiksē piekrastes zonā, sākot no Liepājas, kā arī Zemgalē un Latgalē. Pamatojoties uz iegūtajiem seismiskajiem datiem, 1998.gadā izstrādāta Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte.

Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte (VSR-98)

3. attēls. Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte (Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, 1998.gads)

Pēc kartes var secināt, ka Valkas novads neatrodas seismogēnā zonā. Valkas novadam vistuvākā potenciāli seismogēnā zona atrodas pie Valmieras.

2.3 Plūdi

Plūdus var izraisīt:

1. pavasara pali upēs;
2. nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 stundu laikā vai īsākā laikposmā;
3. ledus sastrēgumi upēs;
4. vēja radīti uzplūdi teritorijās gar jūras krastu un lielāko upju grīvās;
5. hidrotehnisko būvju pārrāvumi vai to nepareiza ekspluatācija.

Atkarībā no laika apstākļiem, Gaujā, pavasarī var veidoties ledus sastrēgumi, kā rezultātā, ik gadu ledus iešanas laikā Gaujai pieguļošajos Novada pagastos veidojas pavasara plūdi, nodarot lielāku, vai mazāku kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi. Tieki apdraudētas komunikāciju, dzeramā ūdens un energoapgādes sistēmas, pasliktinās appludināto teritoriju sanitārais stāvoklis.

Perspektīvās nacionālās nozīmes applūstošās teritorijas:

• Valkas pilsēta – Pedeles upes un (Zāģezera un Sēlijas ielas slūžas). Avārijas gadījumā tiek applūdinātas pārrobežu teritorijas. • pavasara plūdos pārplūstot Gaujas upei applūst:

- Valkas pagasta teritorijā mājas: „Vekši”, „Krastiņi”, „Marsi”, „Mežaparki” un kokapstrādes uzņēmums „leviņas”.
- Zvārtavas pagasta teritorijā mājas: „Jauntillikas”, „Rāmnieki”, „Pedraudzes” un „Klajumi”.

Šo paaugstināta riska teritoriju pārplūšanas gadījumā tiek bojāti pievadceļi, ražošanas objekti un iedzīvotāju mājokļi.

Hidrotehnisko būvju pārrāvumi vai to nepareiza ekspluatācija ir uzskatāma par otro plūdu risku radītāju, jo var nebūt atkarīgi tikai no meteoroloģiskajiem apstākļiem, bet arī no tehniskā stāvokļa. Atbilstoši mazo hidroelektrostaciju (turpmāk tekstā HES) 2011. gada sarakstam, kas sagatavots saskaņā ar Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes datiem, Valkas novadā ir 3 darbojošies mazie HES.

Tabula Nr.11.

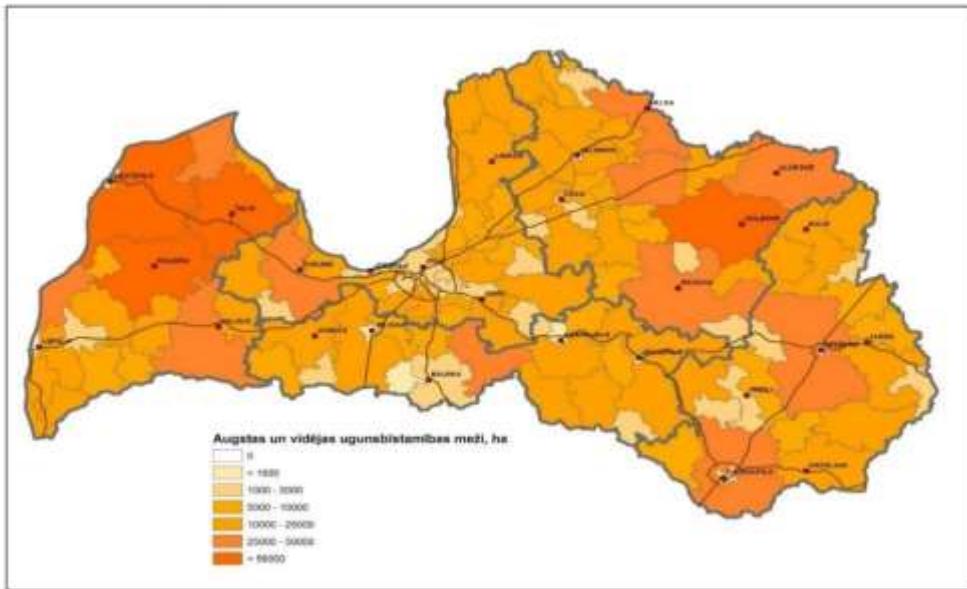
Nr.p. k.	Stacijas nosaukums	Ekspluatācījā pieņemšanas gads	Upe	Īpašnieks	Jauda (kW)
1.	HES “Dzirnavnieki”	16.01.2003.	Pedele	SIA “Dzirnavnieki””	29
2.	Skripstu HES	1998.XII	Vija	SIA “Vijciema HES”	125
3.	Kalndzirnavas HES	08.01.2001.	Pedele	SIA “Kalndzirnavas”	

2.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests (turpmāk tekstā – VMD) ar rīkojumu. Valkas novadā šī kārtība ir tāda pati. Meža ugunsnedrošais laikposms atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem un parasti ilgst no sniega nokušanas līdz rudens lietavām. Ugunsbīstamākās ir jaunaudzes un vidēja vecuma skujkoku audzes. Vietēja mēroga ārkārtas situāciju saistībā ar ilgstošu sausuma periodu un novada mežu augsto ugunsbīstamību vai sakarā ar konkrētu meža ugunsgrēku ierosina izsludināt VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecības Valkas nodaļas mežzinis, tālrunis **29169217** vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā – VUGD) teritoriālās struktūrvienības komandieris tālrunis **29101755**.

Ārkārtas stāvokļa izsludināšanas kārtība ir sekojoša: viena no augstāk minētajām amatu ieņemošajām personām iesniedz rakstisku ierosinājumu novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājam. Komisijas priekšsēdētājs nekavējoties pēc ierosinājuma saņemšanas sasauc novada civilās aizsardzības komisijas sēdi. Sēdē izskata ierosinājumu un pieņem lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu vai ierosinājuma noraidīšanu. Par minētās komisijas lēmumu novada domes priekšsēdētājs nekavējoties informē zemkopības ministru.

Valkas novadā meži aizņem ~58.57 %, bet purvi ~2.6 % no novada teritorijas, kopā sastādot ~61.17 %. Zemāk 8. attēlā norādītas teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību (I - III ugunsbīstamības klases). Valkas novadā Valsts ugunsdrošības uzraudzību mežos un meža zemēs, kā arī ugunsgrēku ierobežošanu veic Ziemeļvidzemes virsmežniecība.

4. attēls. Teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību (I - III ugunsbīstamības klasses mežu sadalījums pa novadiem) [Valsts civilās aizsardzības plāns]

Meža ugunsdrošības uzraudzība un meža ugunsgrēku atklāšana, ierobežošana un likvidēšana ir viena no Valsts meža dienesta publiskajām funkcijām.

Meža ugunsapsardzība Valsts meža dienestā ir organizēta tā, lai pēc iespējas ātrāk atklātu un ierobežotu meža ugunsgrēkus visos mežos neatkarīgi no īpašuma veida un piedeļbas. Lai sekmīgi veiktu šo uzdevumu, pa visu valsti ir izveidots meža ugunsnovērošanas torņu un meža ugunsdzēsības staciju tīkls. Meža ugunsnedrošajā laikposmā ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņi. Gandrīz visi ugunsgrēki tiek atklāti pusstundas laikā no to izcelšanās brīža, un uz ugunsgrēka vietu tiek izsūtīta attiecīgās ugunsdzēsības stacijas automašīna ar meža ugunsdzēsēju komandu. Līdz 80% no visiem ugunsgrēkiem tiek atklāti un operatīvi likvidēti tā, ka ugunsgrēkā cietusī platība nepārsniedz 0,5 ha.

Lielu meža ugunsgrēku dzēšana ir darbietilpīgs un ilgstošs process, kas var turpināties vairākas diennaktis un pat nedēļas. Atsevišķos gadījumos ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai jāiesaista arī speciālā smagā tehnika - buldozeri, ekskavatori u.c. tehnikas vienības. Ekonomisku apsvērumu dēļ VMD rīcībā šādas tehnikas nav. Lai nodrošinātu papildspēku un tehnikas iesaistīšanu, kā arī saskaņotu operatīvu rīcību šādās situācijās, tiek slēgti savstarpējās sadarbības līgumi ar dažādām organizācijām un sastādīti ugunsdzēsības operatīvie plāni, kas nosaka pušu pienākumus un iesaistīšanās kārtību ugunsgrēku dzēšanā.

Valkas novadā uzstādīti pieci ugunsnovērošanas torņi: Cirgaļu ugunsnovērošanas tornis (Zvārtavas pagastā), Vijciemā, Zīlē, Pedelē un Kārķos.

Paredzams, ka turpmākajos gados uguns novērošanas torņu izmantošana samazināsies, jo palielinās mobilo telefonu izmantošana. Lielākajā daļā gadījumu garāmbraucēji par ugunsgrēka esamību VUGDpaziņo ātrāk nekā uguns novērošanas torņu dežuranti, kuri par ugunsgrēka esamību ziņo Ziemeļvidzemes virsmežniecībai. Valkas mežniecība uz iespējamā ugunsgrēka vietu vispirms izsūta mežniecības amatpersonu, kuras uzdevums ir pārliecināties par izsaukuma pamatotību un situāciju izsaukuma vietā.

Ja tiešām ir izcēlies ugunsgrēks, amatpersona uz izsaukuma vietu izsauc tuvākās ugunsdzēsības stacijas ugunsdzēsības autocisternu ar komandu.

Tabula Nr.12. Ziemeļvidzemes virsmežniecības Valkas nodaļas meža ugunsdzēsības stacijas.

Nr. p.k.	Iestādes, organizācijas, komercsabiedrības nosaukums, juridiska adrese, kontakttālrunis	Faktiskā ugunsdrošības un ugunsdzēsības dienesta atrašanās vietas adrese, vadītāja vārds, uzvārds, kontakttālrunis	Dienesta (formējuma) tehniskais nodrošinājums ugunsdzēsībai (automašīna, motorsūknis)*	Valsts reģistrācijas numurs	Tehniskās apskates, OCTA un operatīvā transportlīdzekļa statusa esamība	Izbraukumam uz notikumu iesaistīto cilvēku skaits (kopā dienestā/dežūr maiņā)
1.	Valsts meža dienests, 13. Janvāra iela 15, Rīga, LV-1932 Tālrunis 67226600	Valka, Semināra iela 15. Jānis Vāvere, t.- 26563175	Mercedes Benz Unimog, Pārnēsājamais motorsūknis Honda	LP-619	Abiem transportlīdzekļiem TA, OCTA, operatīvais statuss - ir	12/2
2.	Valsts meža dienests, 13. Janvāra iela 15, Rīga, LV-1932 Tālrunis 67226600	Tālavas iela 7, Valka, LV 4701, tālr.26521728 Virsmežniecības inženieris ugunsapsardzības jautājumos Arnis Krastiņš	Toyota Hilux 600l cisterna ar augstspiediena sūknī	HT4369	OCTA – ir; TA – ir;	(1/1)
3.	Valsts meža dienests, 13. Janvāra iela 15, Rīga, LV-1932 Tālrunis 67226600	Kokši, Valkas pag., LV 4700, tālr.29169217 Vecākais mežzinis Jānis Jaunslavietis	Toyota Hilux 600l cisterna ar augstspiediena sūknī	HT4370	OCTA – ir; TA – ir;	(1/1)

Tabula Nr.13. Pašvaldību ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesti

Nr. p.k.	Pašvaldības nosaukums, juridiskā adrese, kontakttālrunis	Faktiskā ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta atrašanās vietas adrese, vadītāja vārds, uzvārds, kontakttālrunis	Dienesta (formējuma) tehniskais nodrošinājums ugunsdzēsībai (automašīna, motorsūknis)**	Valsts reģ.Nr.	Faktiskā ugunsdzēsības tehnikas atrašanās vietas adrese, kontakttālrunis izsaukumam	Tehniskās apskates, OCTA un operatīvā transportlīdz zekļa statusa esamība	Izbraukumam uz notikumu iesaistīto cilvēku skaits (kopā dienestā/ dežūrmaiņā)
1.	Valkas novada dome Kārķu pagasta pārvalde, „Ausmas”, Kārķu pagasts, Valkas novads, pārvaldes vadītājs Pēteris Pētersons, 26280656	Valkas novads, Kārķu pagasts „DEPO”, Guntars Krastiņš, 26436355	ZIL 130 (1 gb), Motorsūknis Honda WB30XT (1gb)	AV9813	Valkas novads, Kārķu pagasts „DEPO”, Guntars Krastiņš 26436355; Vents Jundzīts 29160983; Jurģis Tobīss 26186033; Pēteris Pētersons 26280656	Ir - TA, OCTA, operatīvā transporta statuss	6/2
2.	Valkas novada dome, Semināra iela 9, Valka, domes izpilddirektors Ainārs Zābers t.- 64707620, 26432490	Valkas novads, Vijciema pagasts, Vijciems, „Depo”, vadītājs Valdis Šaicāns t.- 25740772	GAZ 53A (AC-30)	CU-2126	Valkas novads, Vijciema pagasts, Vijciems, „Depo”, Fēlikss Bošs t.- 25600208	Tehniskā apskate – ir OCTA – ir operatīvā transportlīdz zekļa statuss - nav	3 cilvēki

Gadījumā, ja mežniecība ar saviem resursiem nespēj meža degšanu ierobežot, tā pieprasā palīdzību VUGD. Ugunsdzēsības darbus un kārtību reglamentē MK 2008. gada 14. jūnija noteikumi Nr. 420 "Noteikumi par meža ugunsdzēsības darbiem un Valsts meža dienesta un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta sadarbības kārtību, veicot meža ugunsgrēku ierobežošanas un likvidācijas darbus".

Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu ugunsgrēka ierobežošanas un likvidācijas darbus mežā un meža zemēs līdz VUGD struktūrvienības ierašanās brīdim vada VMD atbildīgā amatpersona. Praksē dzēšanas darbu vadītājs arī pēc VUGD struktūrvienības ierašanās ir VMD atbildīgā amatpersona un viņa norādījumi ir saistoši iesaistītajām VUGD amatpersonām.

Lielu mežu ugunsgrēku dzēšana ir darbietilpīgs un ilgstošs process, kas var turpināties vairākas diennaktis un pat nedēļas. Šādos gadījumos var tikt izsludināta ārkārtas situācija. Ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai jāiesaista cilvēkresursi, transportlīdzekļi (buldozeri, ekskavatori u.c.) energoresursi, sakaru līdzekļi u.c.

Pēc meža ugunsgrēka likvidācijas ugunsgrēka vietas uzraudzību veic meža īpašnieks (valdītājs). Novada Valsts mežos šīs funkcijas veic AS "Latvijas valsts meži".

2.5 Bīstamo vielu noplūde

Novada teritorijā dzelzceļa maģistrāle šķērso Valkas pagastu un Valkas pilsētas teritoriju. Tieki pārvadātas bīstamas ķīmiskas vielas un produkti pa maršrutiem: Rīga – Valga – Sanktpēterburga un Rīga – Valga - Tallina. Avārijas gadījuma bīstamās zonas var rasties jebkurā vietā visā dzelzceļa maršruta garumā. Paaugstinātas bīstamības zona ir Valgas (Igaunijas Rep.) dzelzceļa stacija, kas apstrādā kravas un sadala transporta plūsmas.

Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos, uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuviem, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, nemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi. Pamatojoties uz Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridora maršrutu, var secināt, ka dzelzceļa avārijas, katastrofas utt. risks, kas saistītas ar naftas, naftas produktu un ķīmisko kravu pārvadāšanu, vidējs, jo Valkas novada teritoriju šķērso Austrumu – Rietumu tranzīta maršruts.

Bīstamo vielu noplūde var notikt arī no stacionāriem objektiem. Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 568 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" un Vides

pārraudzības valsts biroja mājaslapā norādītajam avārijas risku objektu sarakstam, Valkas novads neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti, kuriem ir piemērojamas MK noteikumu Nr. 131 "Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi" prasības. Kā stacionārus bīstamus objektus var uzskatīt degvielas uzpildes stacijas (DUS) un gāzes uzpildes stacijas (GUS). Valkas novadā, atbilstoši "Paaugstinātas bīstamības objektu sarakstam" un citai pieejamai informācijai, atrodas trīs DUS un viena GUS. Zemāk 14. tabulā uzskaitītas DUS un GUS.

Tabula Nr.14. DUS un GUS Valkas novadā.

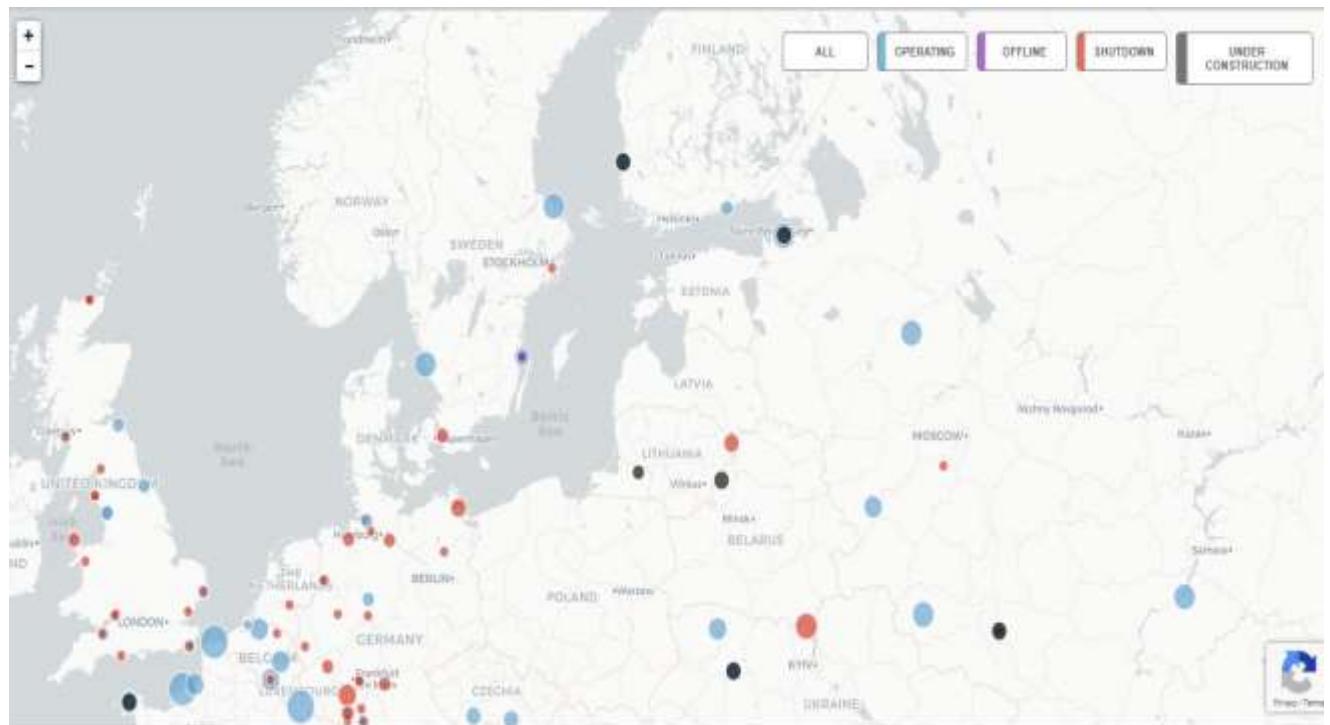
DUS/GUS nosaukums	Atrašanās vieta	Vienlaicīgi uzglabātais degvielas daudzums, tonnas
"Virši A"	Rūjienas iela 7, Valka	Naftas produkti līdz 52.29
"Virši A"	Rīgas iela 80, Valka	Naftas produkti līdz 30.63, sašķidrinātās naftas gāze līdz 5.54
"Latvijas Nafta"	Rūjienas iela 31, Valka, Valkas pilsēta, LV-4701	
ERDEG	Ēģeme, Ēģemes pagasts, Valkas novads	Nav informācijas
Latvijas propāna gāze	Vienības gatve 2, Valka, Valkas pilsēta, LV-4701	Sašķidrinātās naftas gāze līdz ~ 3.0

Iespējamās avārijas DUS un GUS saistītas ar degvielas/gāzes nooplūdi tvertņu uzpildīšanas laikā, tvaiku/gāzes sprādzienbīstamu koncentrāciju veidošanos gaisā un tvaiku/gāzes gaisa maisījuma aizdegšanos. Tvaiku/gāzu maisījuma aizdegšanos var izsaukt elektroinstalāciju un iekārtu bojājumi, ugunsdrošības prasību neievērošana objektā, zibens izlāde, ugunsgrēki blakus esošajās teritorijās un tīši bojājumi (terorisms). Tvaiku/gāzes gaisa maisījuma eksplozijas gadījumā tuvumā esošās ēkas var tikt sagrautas vai daļēji bojātas, cilvēkiem iespējami ausu bungādiņu bojājumi, savainojumi no lidojošām šķembām un pat letāls iznākums.

Valkā, Tālavas ielā 35^A atrodas nestrādājoša SIA "Tīne" Valkas naftas bāze. Rezervuāru kopējā bruto ietilpība 14500m³. Naftas produktu rezervuāru skaits - 20. Pastāv sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība, vides piesārņojums.

2.6 Radiācijas negadījums vai incidents

Valsts teritorija var būt radioaktīvi piesārņota, notiekot avārijai kodolobjektos ārpus valsts teritorijas. Potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija, jo tā atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. Lai gan Ignalinas atomelektrostacija tika slēgta 2009.gada 31.decembrī, jāņem vērā, ka Ignalinas atomelektrostacijas lietotā kodoldegviela tiek uzglabāta bijušās atomelektrostacijas teritorijā, bet nākotnē uz Ignalinas atomelektrostacijas infrastruktūras bāzes tiek plānots uzsākt jaunās Visaginas atomelektrostacijas celtniecību.

5. attēls. Atomelektrostacijas Eiropā (pašlaik darbojas, slēgtas un tiek būvētas) (<https://www.carbonbrief.org/mapped-the-worlds-nuclear-power-plants>)

Lai veiktu kontroli par iespējamo radiācijas noplūdi, izveidota Latvijas automātiskā gamma starojuma monitoringa un radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas sistēma, kurā ietilpst 20 stacijas - Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī (2 stacijas), Demenē, Silenē, Medumos, Jūrmalā, Jelgavā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā un Ventspilī. Minētās stacijas kontrolē valsts teritoriju un to skaits uzskatāms par pietiekamu. Lai kontrolētu iedzīvotāju saņemtās apstarojuma dozas, atbilstoši normatīvajiem aktiem par aizsardzību no jonizējošā starojuma, noris regulārs vides radiācijas monitorings un pārtikas kontrole. Monitoringa datus apkopo Radiācijas drošības centrs.

Tabuls Nr.15. Atomelektrostacijas, kas darbojas līdz 300, 500 un 1000 km rādiusā no valsts robežas

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā elektriskā jauda (MW)
Līdz 300 km				
1.	Loviisas AES-Somija	265	2-PWR	1040
2.	Leņingradas AES-Krievija	275	4-LWGR	4000
3.	Oskarshammas AES-Zviedrija	280	3-BWR	2603
4.	Smoļenskas AES-Krievija	300	3-LWGR	3000
Līdz 500 km				
1.	Forsmarkas AES-Zviedrija	310	3-BWR	3392
2.	Olkiluoto AES-Somija	330	2-BWR	1820
3.	Kaliningradas AES-Krievija	475	4-PWR	4000
4.	Ringhalsas AES-Zviedrija	500	3-PWR 1-BWR	4055
Līdz 1000 km				
1.	Rovnas AES-Ukraina	535	4-PWR	2835
2.	Hmeļnickas AES-Ukraina	700	2-PWR	2000
3.	Kurskas AES-Krievija	710	4-LWGR	4000
4.	Brokdorfas AES-Vācija	790	1-PWR	1480
5.	Dukovani AES-Čehija	850	4-PWR	2000
6.	Bohunices AES-Slovākija	880	2-PWR	1010
7.	Grondes AES-Vācija	880	1-PWR	1430
8.	Novovoronežas AES-Krievija	890	3-PWR	1834

9.	Dienvidukrainas AES-Ukraina	920	3-PWR	3000
10.	Temelinas AES-Čehija	920	2-PWR	2160
11.	Mohovces AES-Slovākija	930	2-PWR	940
12.	Emslandes AES-Vācija	980	1-PWR	1406
13.	Grafenreinfeldas AES-Vācija	990	1-PWR	1345

Līdz 500 km rādiusā no valsts robežas demontāžai nodotās atomelektrostacijas

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips
1.	Ignalinas AES-Lietuva	8	2-LWGR
2.	Barsebaka-2- Zviedrija	500	2-BWR

Līdz 1000 km rādiusā no valsts robežas plānotās atomelektrostacijas

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā jauda (MW)
1.	Baltic 1	150	1-PWR	1194
2.	Leņingradas-2 AES	275	2-PWR	2340
3.	Novoronežas-2 AES	890	2-PWR	2384
4.	Baltkrievijas AES	110	2-VVER	2388
5.	Olkiluoto - 3 AES	400	1 - PWR	1600

Tabula Nr.16. Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti Latvijā

Nr.p.k.	Objekts, iekārta	Radionuklīds	Radioaktivitāte, TBq (2016. gada 1. janvārī)	Objekta adrese
1.	Valsts asinsdonoru centrs, gamma starošanas iekārta BIOBEAM 2000	Cs-137	30	Sēlpils iela 9, Rīga, LV-1007
2.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", radioaktīvo atkritumu glabātava "Radons"	Dažādi, t. sk. H-3, Sr-90, Co-60,	340	"Radons", Baldones novads, LV-2125

		Cs-137, Ra-226		
3.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Salaspils kodolreaktors	Dažādi, t. sk. H-3, Co-60	100	Miera iela 31, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169

15. tabulā uzskaitītie valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti ugunsgrēka, terora akta, diversijas un radiācijas drošības normu neievērošanas rezultātā var radīt apdraudējumu objekta darbiniekiem un piesārņojumu objekta teritorijā un ārpus tās. Ignalinas atomelektrostacija atrodas aptuveni 295 km attāluma no Valkas novada un tā uzskatāma par tuvāko atomelektrostaciju, kas beigusi savu darbību. Pēc Baltkrievijas AES palaišanas tā kļūs par tuvāko atomelektrostaciju un atradīsies aptuveni 300 km attālumā no Valkas novada.

2.7 Transporta avārijas

Kopīgais ceļu garums Valkas pilsētā, Ērģemes, Kārkū, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastos ir 491,11 km, no tiem 223,47 km ir valsts galvenie autoceļi un 267,64km ir pašvaldības ceļi (skat. tabulu Nr.17.). Valkas novada teritorijā meža ceļu kopējais garums pēc AS „Latvijas valsts meži” sniegtajiem datiem ir 301, 61 km. Nemot vērā lielo teritoriju platību, mežu masīvus, ceļu blīvums ir neliels – 0,54 km uz kvadrātkilometru. Šis rādītājs atpaliek no Latvijas vidējā rādītāja.

Tabula Nr.17. Autoceļi Valkas novadā

Novada teritorija	Autoceļu kopgarums pašvaldībā, km	Valsts galvenie autoceļi, km	Pašvaldību autoceļi, km	Kopējais ceļu blīvums, km / 1 km ² Valsts galvenie autoceļi, km
Valkas pilsēta	44.15		44.15	3.11
Ērģemes pagasts	108.61	42.7	65.91	0.61
Kārkū pagasts	75.37	46.8	28.57	0.61
Valkas pagasts	120.83	65.74	55.09	0.43
Vijciema pagasts	58.26	35.2	23.06	0.41
Zvārtavas pagasts	83.89	33.03	50.86	0.49
Kopā novadā	491.11	223.47	267.64	0.54

Valkas pilsētas un Valkas pagasta teritoriju šķērso valsts galvenais ceļš A3 (Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža), kas ir Eiropas nozīmes ceļš E264 (Inčukalns – Valmiera – Igaunijas Republikas robeža). Valkas pagasta teritorijā šī ceļa garums ir 12 kilometri un 5,7 kilometri iet pa Valkas pilsētas ielām. Pa minēto ceļu iet arī tūrisma maršruts VIA Hanseatica. Novada teritoriju šķērso šādi valsts reģionālie autoceļi: · P22 Valka – Rūjiena; · P23 Valka – Vireši; · P24 Valka – Smiltene. Ceļš P22 šķērso trīs pagastus Kārkū, Ērģemes un Valkas pagastus. Šis ceļš savieno Valku ar Rūjienu un iet cauri diviem pagastu centriem Kārkiem un Ērģemi. Kopš 2014.gada šim autoceļam visa novada teritorijā ir asfalta segums. Ceļš P23 Valka – Vireši šķērso Valkas pagasta lielāko ciemu Sēļi un iet arī caur Zvārtavas pagasta centru Stepi. Asfalts ir tikai posmā Valka – Gaujas tilts, t.i., 14 kilometri. Zvārtavas pagastā asfalts ir tikai caur centru Stepi 730 metru garumā. Lai uzlabotu saikni starp Valku uz Zvārtavas pagastu, ir nepieciešams noasfaltēt ceļa posmu Gaujas tilts – Stepi

Celš P24 ir ar melno segumu un tas šķērso Valkas pagastu un Vijciema pagastu attiecīgi 10,9 kilometru un 15,9 kilometru garumā. Šie trīs valsts reģionālie autoceļi ietilpst projektā „Ziemeļu stīga”, kas ir iekļauts VARAM dokumentā „Priekšlikumi par Latvijai stratēģiski nozīmīgiem projektiem 2014.–2020.gadā”, savieno Ainaži – Mazsalaca – Rūjiena – Valka – Gaujiena – Vireši – Krievijas robeža. Realizējot šo projektu tiks veikts grants seguma remonts, jauna asfaltbetona seguma izbūve. Autoceļa posma, kuru skar šis projekts, garums Valkas novadā ir 79,4 km (tai skaitā 43,66km ar melno segumu, 35,74 km ar grants segumu). Šis posms skar vairākas novada teritorijas, izņemot Vijciema pagastu (kopā 5 novada teritorijas: Kārkū, Ērgemes, Valkas pagastu, Valkas pilsētas un Zvārtavas pagasta). Pagastu teritorijas šķērso šādi valsts vietējie autoceļi: ü Valka – Pedele – Ērgeme (V236); ü Valka – Dadži (V258); ü Ausekļi – Burga (V259); ü Cirgaļi – Palsmane – Ūdrupe (V248); ü Vecbilska – Cirgaļi (V229); ü Ērgeme – Turna – Daksti (V237); ü Ērgeme – Omuļi – Igaunijas robeža (V256); ü Piķsāri – Veckārkī (V180); ü Burtnieki – Ēvele – Daksti – Veckārkī (V231); ü Kārkū – Upeslejas (V257); ü Puikule – Rencēni – Vēveri (V112); ü Naukšēni – Omuļi (V230); ü Cempi – Brenguļi – Trikāta – Vijciems (V182); ü Strenči – Vijciems – Mežmuiža (V240); ü Lipši – Spicrāmis (V261). Ērgemes, Kārkū, Vijciema un Valkas pagasta centrus ar Valkas pilsētu vieno asfaltēti ceļi. Pagastu ceļi ir ar grants un grunts segumu, ar asfalta segumu ir tikai daļa no ciemu ielām. Pagasta ceļi lielākoties ir sliktā stāvoklī, jo pašvaldībai trūkst līdzekļu to remontam un uzturēšanai. 2011.gadā tika pabeigts 4,749 kilometrus garā Valkas apvedceļa būvniecība, kas atslogo pilsētas centru no tranzīta transporta kustības, tādējādi arī uzlabojot satiksmes kustības un gājēju drošību pilsētā. Pilnībā tika rekonstruēts apvedceļa maršrutā esošais tilts pār Pedeles upi. Valkas apvedceļa garumā izbūvētas arī gājēju ietves, velosipēdistu celiņi, autobusu pieturas, inženiertehniskās komunikācijas – lietus ūdens kanalizācija un drenāžas sistēma, veikta apzaļumošana un labiekārtošana. Trokšņa un piesārņojuma mazināšanai dzīvojamām mājām pie apvedceļa fasādes pusē nomainīti logi.

Tabula Nr.18. Attālumi pa autoceļiem, km

	Valka	Ērgeme	Kārkū	Stepi	Vijciems	Smiltene	Valmiera
Valka		14	30	37	28	43	46
Ērgeme	14		16	51	36	57	60
Kārkū	30	16		67	58	54	43.5
Stepi	37	51	67		27	38	76
Vijciems	28	36	58	27		19	50
Smiltene	43	57	54	38	19		35
Valmiera	46	60	50	76	50	35	

Ceļu tīkls novada teritorijā ir nevienmērīgs. To raksturo zems blīvums un zema iekšējo savienojumu kvalitāte. Ceļu tīkla telpiskā struktūra katras pagasta teritorijā ir atšķirīga. Tā veidojusies vēsturiski, kur galvenie ceļi savstarpēji tieši nevieno lielākos novada centrus. Pēc statistikas redzams, ka vieglo automašīnu transporta intensitāte ir ar vispārējo tendenci palielināties. Kravas automašīnu intensitāte uzskatāma par mainīgu un atkarīga no izmantotā ceļa posma.

Dzelzceļa avārijas var izraisīt ritošā sastāva vai dzelzceļa infrastruktūras bojājumi (piemēram, savstarpēja vilcienu sadursme pārmiju bojājumu rezultātā), dzelzceļa darbinieku kļūdas vai trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c.

Avārijas uz dzelzceļa un autotransporta avārijas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu. Dažādu iemeslu dēļ (nelabvēlīgi laika apstākļi, pilotu vai dispečeru kļūdas, gaisa kuģu saduršmes ar putniem, terora akts, gaisa kuģu tehniskie bojājumi u.c.) var notikt aviācijas nelaimes gadījumi. Tas rada draudus gaisa kuģī esošajiem pasažieriem un iedzīvotājiem gaisa kuģa avārijas vietā. Pēc interneta resursos pieejamās informācija, Valkas novadu nešķērso aviācijas Āzijas, Ziemeļamerikas, Tuvo austrumu, Austrālijas un Okeānijas gaisa satiksmes koridori.

Tuvākais darbojošais lidlauks Valkas novadam ir Cēsu vispārējais aviācijas lidlauks. Atbilstoši V/A "Civilās Aviācijas Aģentūra" lidojumu drošuma pārskatam par 2018. gadu⁹, no 01.01.2014 līdz 31.12.2018 gadam reģistrēti 10 nelaimes gadījumi un 8 nopietni incidenti, kas saistīti ar aviācijas gaisa kuģiem (motodeltaplāni, paraplāni, helikopteri, mazās lidmašīnas, pasažieru lidmašīnas u.c.). Tipiski nelaimes gadījumos cietušie (bojāgājušie) ir gaisa kuģu vadītāji privātajā sektorā. Aviokompāniju pasažieru lidmašīnu avārijas ar bojāgājušajiem Latvijas teritorijā nav notikušas kopš Latvijas vēsturē traģiskākās aviokatastrofas 1967. gadā reisā Rīga - Liepāja.

2.8 Avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās

Avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās saistītas ar bojājumiemsiltumapgādes tīklos, gāzes apgādes tīklos, ūdens un kanalizācijas tīklos, kā arī elektrotīklos.

Avārijas gāzes apgādes sistēmās var izraisīt ugunsgrēkus, sprādzienus, ēku

sagraušanu, kā rezultātā var iet bojā cilvēki. Dabasgāzes padeves traucējumi var pārtraukt siltumapgādes sistēmu darbību un ražošanas procesus. Avārijas dabasgāzes pārvades sistēmā var izsaukt meža un purva ugunsgrēkus.

Valkas novadā dabasgāze apkurei netiek izmantota, jo nav izveidota dabasgāzes sadales infrastruktūra. AS “Conexus Baltic Grid” nodrošina avāriju novēršanu dabasgāzes pārvades sistēmā. AS “GASO” nodrošina avārijas dienesta darbību, kas atbildīgs par avāriju novēršanu dabasgāzes sadales tīklos.

Avārijas dienesta telefona Nr. ir 114.

6. attēls. Latvijas dabasgāzes sadales infrastruktūra [gaso.lv]

Avārijas siltumapgādes sistēmās var pārtraukt ēku siltumapgādi. Bojājumi siltumtīklos var izraisīt apakšzemes inženierkomunikāciju applūšanu, ceļu un ielu izskalošanu, siltumapgādes tīklu, ēku siltumapgādes sistēmu un ūdensvadu aizsalšanu. Siltumapgādes tīklu vai elektropārvades līniju avāriju rezultātā var tikt pārtraukta siltumapgāde.

Avārijas ūdens apgādes sistēmās var notikt maģistrālo un sadales cauruļvadu bojājumu rezultātā, kas izsauc spiediena kritumu sistēmā, ceļu un ielu izskalošanu, pagrabu un pazemes telpu applūšanu. Ūdens padeves traucējumus var izsaukt arī avārijas

energoapgādes sistēmās.

Kanalizācijas sistēma nodrošina notekūdeņu (fekālo, saimniecisko, ražošanas, atmosfēras nokrišņu) pieņemšanu un novadīšanu, ieskaitot to bioloģisko attīrīšanu. Kanalizācijas sistēmas bojājumu gadījumos ar notekūdeņiem var applūst ielas un to posmi, pagrabtelpas, kā arī ar neattīrītiem notekūdeņiem var tikt piesārņota vide, tai skaitā virszemes ūdeņi. Valkas pilsētā un Kārkū, Lugažu, Sēļu, Vijciema ciemos ir izbūvētas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas. Ērgumes pagasta Ērgumes ciema apdzīvotajā vietā Turna un Zvārtavas pagasta Stepu ciemā, tiks izbūvētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, ierīkots artēziskais urbums un uzstādītas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, rekonstruēti un paplašināti esošie ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli.

Notekūdeņu noplūdes vietās, īpaši ūdeni ilgstoši nenovadot, rodas labvēlīgi apstākļi dažādu infekcijas perēķu slimību ierosinātāju izplatībai. Šoti bīstama ir notekūdeņu ieklūšana tīra ūdens cauruļvados, jo pastāv infekcijas slimību uzliesmojumu risks. Valkas novadā komunālos pakalpojumus nodrošina Valkas novada domes Saimnieciskā nodaļa.

Elektrotīku bojājumi apdraud ražojošo objektu, komunālo uzņēmumu, publisko elektronisko sakaru tīklu normālu darbību, radio un televīzijas pakalpojumu apraidi un raidīšanu, kā rezultātā tiek ierobežotas iedzīvotāju informēšanas iespējas. Elektrotīku bojājumus var izsaukt vadu apledojums, vēja brāzmās nogāzto koku uzkrīšana uz elektropārvades līnijām, bojājumi transformatoru apakšstacijās, terora akti u.c.

Valkas novadā tiek nodrošināta gan siltumenerģijas, gan elektroenerģijas ražošana. Enerģija tiek ražota katlu mājās, biomases koģenerācijas stacijās un hidroelektrostacijās (HES). Tehnoloģiju darbības nodrošināšanai tiek izmantots gan fosilais kurināmais, gan AER. Galveno enerģijas ražošanas avotu skaits un iedalījums Valkas novadā ir dots tabulā.

Tabula Nr.19. Galveno enerģijas ražošanas avotu skaits un iedalījums Valkas novadā

Nr.p.k.	Avota veids	Skaits	Pagasts/pilsēta	Avota īpašnieks
1.	Katlu mājas(CSS)	5	Valkas pilsēta un Ērgumes pagasts	siltumapgādes uzņēmums/pašvaldība
2.	Vietējās katlu mājas	17	Valkas pilsēta, Ērgumes, Kārkū, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagasts	pašvaldība
3.	Koģenerācijas stacija	2	Valkas pilsēta	privāts/pašvaldība
4.	HES	3	Valkas pilsēta, Vijciema pagasts	privāts

2.9 Bīstamas infekciju slimības un masveida saindēšanās

Epidēmija

Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta (Epidemioloģiskās drošības likuma 1.panta 6.punkts).

Atkarībā no infekcijas slimības īpatnībām un izplatīšanās apstākļiem epidēmijas var atšķirties pēc intensitātes saslimušo skaita ziņā, ģeogrāfiskās izplatības, skarto iedzīvotāju grupu loka un norises ilguma.

Infekciju slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tai skaitā, iedzīvotāju imunitātes, tai skaitā vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa, gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonalitāte), ģeogrāfiskām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pretepidēmijas pasākumu efektivitātes.

Latvijā par epidēmijas risku varēja uzskatīt tikai gripas strauju izplatīšanos, vidēji gripas sezonas laikā 3 000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniжу, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumu skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte. Pandēmiskā gripas vīrusa izplatīšanās gadījumā saslimušo un mirušo skaits var ievērojami pieaugt. Vienlaicīgi gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejami efektīvi līdzekļi - vakcinācija, tādēļ nodrošinot sabiedrības vai riska grupu vakcināciju ir iespējams ievērojami novērst gripas izplatīšanās riskus.

Sākot ar 2020. gadu Latvijā par aktuālāko epidēmijas risku uzskatāms jaunais koronavīruss - SARS-CoV-2 (COVID-19). Koronavīrusi ir vīrusu grupa, kas atrasta gan dzīvniekiem, gan cilvēkiem. Cilvēkiem koronavīrusu infekcijas tiek reģistrētas visu gadu, īpaši rudenī un ziemā. Tie var izraisīt gan vieglas elpceļu infekcijas, gan smagas saslimšanas ar nopietnām komplikācijām (pneimoniju, nieru mazspēju) un pat nāvi. Nopietnus saslimšanas gadījumus iepriekš ir izraisījis SARS koronavīruss, kura rezervuārs dabā ir cibetkaķi un, iespējams, sikspārņi, un MERS koronavīruss, kura infekcijas rezervuārs dabā ir vienkupra kamieļi.

Covid-19 infekcijas avots (rezervuārs) pagaidām nav zināms. Iespējams, ka tā arī ir zoonoze, jo daļa saslimušo bija saistīti ar Uhaņas Dienvidķīnas Jūras produktu un dzīvnieku tirgu. Ir apstiprināta Covid-19 pārnešana no cilvēka uz cilvēku, tomēr, lai pilnībā

novērtētu infekcijas izplatīšanās ceļus un riskus, ir nepieciešams vairāk informācijas.

COVID-19 izplatīšanās Latvijā sākās ar pirmās COVID-19 pacientes diagnosticēšanu 2020.gada 2.martā. Saslimušo skaits sāka strauji pieaugt kopš 8.marta, visi inficētie bija 7.martā ar "airBaltic" lidmašīnu atlidojuši no COVID-19 pandēmijas skartās Milānas lidostas kopā ar 39 pasažieriem, tostarp 25 no Latvijas. 2020.gada 3.aprīlī RAKUS Latvijas Infektoloģijas centrā nomira pirmā ar SARS-CoV-2 inficētā Latvijas paciente (99 gadus veca sieviete).

Vasaras mēnešos situācija bija stabila, bet septembra beigās sākās infekcijas otrs vilnis.

Ja 2. oktobrī 14 dienu kumulatīvais COVID-19 saslimšanas gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju bija 19,5, tad 7.oktobrī šis rādītājs pārsniedza 25 gadījumus, bet 18.oktobrī 71,5 gadījumus uz 100 000 iedzīvotāju.

26. novembrī Slimību profilakses un kontroles centrs ziņoja, ka slimības aktīvajā stadijā ir 13 264 ar SARS-CoV-2 vīrusu inficēti cilvēki, visvairāk Rīgā, Daugavpilī, Jūrmalā, Jelgavā, Liepājā un Rēzeknē, kā arī Krāslavas, Mārupes un Salacgrīvas novadā. Kopš pandēmijas sākuma Latvijā atklāti 15 171 COVID-19 saslimšanas gadījumi, no viņiem miruši 188, izveselojušies 1719. Uz 26.novembri slimnīcās ārstējās 458 pacienti vidēji smagā stāvoklī un 31 smagā stāvoklī.

Saslimšanas pazīmes (ar **Covid-19**) cilvēkiem izpaužas dažādi, taču pie biežāk sastopamiem simptomiem ir pieskaitāmi: paaugstināta temperatūra (drudzis), iekaisuša rīkle, sāpes kaklā, sauss klepus, stipras galvassāpes, nogurums.

Citi simptomi: elpas trūkums (iespējama spiedoša sajūta uz krūtīm), sāpes muskuļos, caureja, slikta dūša un iesnas. Šīs pazīmes parasti ir vieglas un sākas pakāpeniski. Ir arī gadījumi, kad cilvēki inficējas, bet viņiem nerodas nekādas slimības pazīmes.

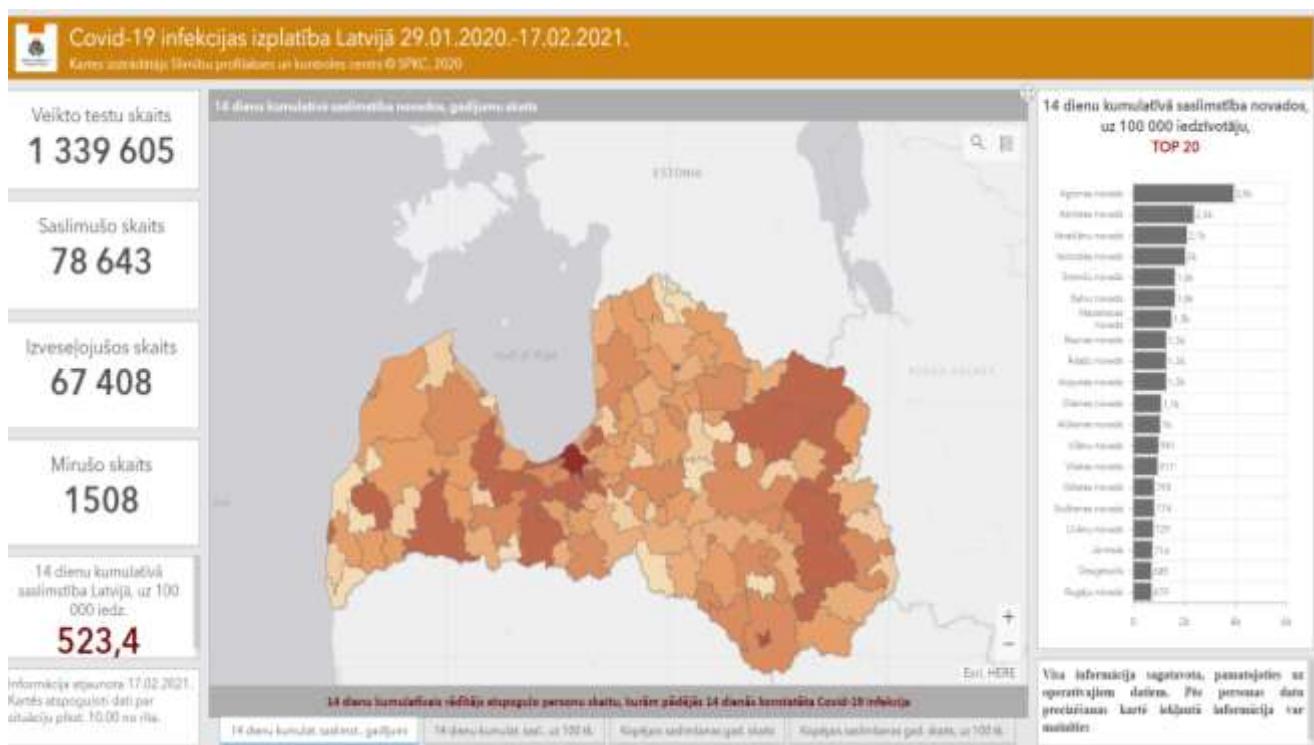
Gan gripa, gan Covid-19 ir lipīgas elpceļu infekcijas, bet tās izraisa atšķirīgi vīrusi. Covid- 19 izraisa jaunais koronavīruss - SARS-CoV-2, bet gripu izraisa dažādi A un B tipa gripas vīrusi.

Covid-19 izplatās daudz straujāk nekā gripa, jo iedzīvotājiem nav imunitātes pret šo jauno vīrusu. Atsevišķām iedzīvotāju grupām ir novērojama smagāka slimības gaita. Pēc inficēšanās ar Covid-19 pirmie simptomi parādās vēlāk, bet slimnieks var būt ilgāk infekcijas, nekā slimojot ar gripu. Lai nesaslimtu, ir jāizvairās no saskares ar vīrusu. Atšķirībā no Covid-19, pret gripu ir pieejama vakcīna. Covid-19 izplatība turpina pieaugt gan

Latvijā, gan pasaule.

Nemot vērā, ka daži no gripas un Covid-19 simptomiem ir līdzīgi, bez laboratoriskas testēšanas nav iespējams noteikt precīzu diagnozi.

Epidēmija ir vērtējama kā augsts risks ar augstu varbūtību un tās iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana vai darba nespēja, aprūpējot saslimušos bērnus, var ietekmēt citu sabiedrībai svarīgo pakalpojumu nodrošināšanu, piemēram, ūdensapgādi, elektroapgādi, reaģēšanu uz ugunsgrēkiem, glābšanas darbiem un citiem ar drošību saistītiem notikumiem.

7. attēls. Diagnosticēti COVID-19 saslimšanas gadījumi Latvijas teritorijā (29.01.2020.-17.02.2021.).

2.10 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi

Epizootijas

Epizootijas ir dzīvniekiem sevišķi bīstamu infekcijas slimību strauja izplatīšanās, kas izraisa dzīvnieku masveida saslimšanu, piemēram, cūku mēris, trakumsērga, mutes un nagu sērga u.c.

Konstatējot epizootijas uzliesmojumu lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulkā, nosaka aizsardzības zonu (vismaz 3 km) un uzraudzības zonu (vismaz 10 km) apkārt infekcijas slimību skartai novietnei. Konstatējot bīstamo infekciju slimības uzliesmoju

savvaļas dzīvniekiem, tiek veikti teritorijas ierobežojumi (vismaz 200 km²), ņemot vērā skartās dzīvnieku populācijas blīvumu un pārvietošanās areālus. Ierobežotās teritorijās valsts kompetentās iestādes veic nepieciešamos slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus.

Epizootijas riska iespējamību ietekmē nelegāla dzīvnieku pārvietošana, dzīvnieku produktu nelegāla aprite un dzīvnieku veselības jomu regulējošo normatīvo aktu neievērošana, kā arī ir jāņem vērā pasaulē esošās klimata pārmaiņas.

Epizootija ir vērtējama kā nozīmīgs risks ar vidējo varbūtību, tās iestāšanās gadījumā noteiktās teritorijās var izmirt dažādu sugu dzīvnieki, kas būtiski ietekmē lauksaimniecības nozari, kā arī kopējo valsts ekonomiku.

Epifitotijas

Epifitotijas ir strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāja.

Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organismu tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Īpaši bīstams ir eglu astoņzobu mizgrauzis.

Kukaiņu masveida savairošanās risks vērtējams, kā nozīmīgs, jo tā iestāšanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. ņemot vērā klimata pārmaiņas savairošanās risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

Epifitotijas risks ir vērtējams kā vidējs risks ar vidējo varbūtību un tās iestāšanās gadījumā var rasties būtiski zaudējumi lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē, kas var ietekmēt valsts ekonomiku un starptautisko tirdzniecību. ņemot vērā klimata pārmaiņas epifitotijas risks var palielināties tuvāko gadu laikā.

2.11 Sabiedriskās nekārtības

Sabiedriskās nekārtības - rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u.tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas: kaitējums cilvēku

veselībai, mantu bojāšanu vai iznīcināšanu, traucēta sabiedriskā kārtība, traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanas iespējas, apdraudēta robežas šķērsošana, grautiņi, postījumi, dedzināšana, vardarbība pret personu, pretošanās varas pārstāvjiem.

Nemieri - cilvēku grupu pretlikumīgas darbības, kas apdraud Satversmē noteikto valsts demokrātisko iekārtu, valsts suverenitāti vai teritoriālo integritāti.

Masu pasākumi var pāraugt nemieros ja sabiedriskās kārtības uzturētāji savlaicīgi nereāgē uz protestu akciju, mītiņu vai streiku konfliktiem, kā arī, ja šāda veida pasākumiem netiek piesaistīti pietiekami resursi to koordinēšanai.

Cilvēku grupu neapmierinātība, cilvēku grupu savstarpējs konfliks, provokācijas masu pasākumos, masu nekārtību dalībnieki sajūt pūļa efektu un viņi bara instinkta ietekmē veic darbības, kuras parasti nedarītu, jo pūlis viņus padara anonīmus, alkohols vai citas apreibinošas vielas, kā arī nepatika pret pastāvošo ekonomisko līmeni, politisko iekārtu u.c., un šie ir raksturīgie cēloni nemieriem. Sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri ir vērtējami kā maznozīmīgie riski.

2.12 Terora akti

Ņemot vērā, ka Latvija ir NATO un Eiropas Savienības dalībvalsts un Nacionālie bruņotie spēki piedalās un nākotnē varētu iesaistīties starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, par reālu apdraudējuma faktoru nacionālajai drošībai ir jāuzskata starptautiskais terorisms. Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamieročus. Īpaši negatīvas sekas var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (Īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr pastāv arī iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglos mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas utt.).

Terora aktu dažāda veida un rakstura dēļ ir grūti paredzēt iespējamo seku ietekmi uz iedzīvotājiem, attiecīgo teritoriju un vidi. Lai sekmīgi reaģētu terora aktu gadījumā un operatīvi likvidētu teroristisko darbību rezultātā izraisīto katastrofu sekas, nepieciešama dienestu pastāvīga gatavība.

Latvijā par terorisma draudu identificēšanu un novēršanu primāri atbild Iekšlietu ministrija un Valsts Drošības Dienests (VDD). Situācijās kad šīs struktūrvienības netiek

galā, var būt nepieciešams piesaistīt NBS palīdzību, īpaši Zemessardzi. Pēc VDD sniegtās informācijas terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems. Kā liecina prakse, anonīmus telefoniskus brīdinājumus par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu ēkās vai sabiedriskās vietās parasti saņem VUGD.

Vairumā gadījumu šādu zvanu autori ir pusaudži, iereibuši vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Saņemot šādu informāciju, uz norādīto vietu tiek izsūtīti iekšlietu un drošības dienesti, kā arī kinologi ar suņiem. Tieka veikta ēkā/vietā esošo personu evakuācija un ēkas/vietas pārmeklēšana.

2.13 Karš, militārs iebrukums vai to draudi

Karš, militārs iebrukums vai to draudi var izraisīties pierobežā vai iekšzemē. Tajā var tikt iesaistītas bruņotas grupas, lai izraisītu konfliktsituāciju starp valstīm, vai vienas valsts iekšienē, kas skar valsts teritoriju vai tās valdību. Valkas novads robežojas ar Igauniju. Latvijas Republikas Ārlietu ministrija publicējusi šādu informāciju par attiecībām ar Igauniju: “Latvijas un Igaunijas politiskais dialogs ir regulārs un aktīvs visdažādākajos līmeņos. Abas valstis saista izcila sadarbība, kopīgas intereses Baltijas jūras reģionā un cieša partnerība ES un NATO ietvaros. Sekmīga praktiskā sadarbība izveidojusies starp valstu parlamentiem, nozaru ministrijām, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām”.

Balstoties uz šo informāciju, var pieņemt, ka Latvijas un Igaunijas attiecības ir labas un kara iespējamība starp abām valstīm ir zema. Latvijas Republikas Ārlietu ministrija publicējusi šādu informāciju par attiecībām ar Krieviju: “Latvijas mērķis ir veidot attiecības ar Krieviju, balstoties uz starptautisko tiesību normām un ievērojot vienu no savām ārpolitiskajām prioritātēm – labu attiecību uzturēšana ar kaimiņvalstīm. Latvijas divpusējo attiecību dinamiku ietekmē arī Eiropas Savienības-Krievijas attiecību kopējā virzība. Latvija ievēro Eiropas Savienības kopējo nostāju, kas tika pieņemta, atbildot uz prettiesisko Krimas aneksiju un destabilizāciju Ukrainā 2014.gadā. Viens no kopējās nostājas elementiem ir ierobežojošo pasākumu pret Krieviju īstenošana. Latviju skar arī Krievijas noteiktie ierobežojošie atbildes pasākumi”. Balstoties uz šo informāciju, var secināt, ka liela nozīme Latvijas attiecībām ar Krieviju ir Eiropas Savienības nostājai, līdz ar to kara iespējamība lielā mērā atkarīga no ES.

Pie šī riska var pieminēt arī nesprāgušas munīcijas draudus. Pēc Pirmā un Otrā pasaules kara Latvijas teritorijā vēl joprojām var atrast saglabājušos lādiņus, no kuriem pastāv risks, ka tie ir nesprāguši. Latvijā ir fiksēti gadījumi, kad ir jāevakuē veseli pilsētu

kvartāli, jo ir uzieti šādi lādiņi. Par munīcijas pārvietošanu un iznīcināšanu atbildīgi ir Nacionālie bruņotie spēki (NBS).

2.14 Ēku un būvju sabrukšana

Ēku un būvju sabrukšanu var izraisīt:

- sprādziens;
- dabas katastrofas, piemēram, ļoti stipra vētra, plūdi, zemestrīce;
- būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neievērošana, piemēram, neatbilstoša būvmateriālu kvalitāte, nepareizs inženier Tehniskais risinājums, nelikumīga būvniecība utt.;
- būvju, ēku vai būvkonstrukciju tehniskais nolietojums;
- terora akts;
- citi faktori, kas var ietekmēt būvju un ēku nestspēju un noturību, piemēram, ugunsgrēks, citu būvdarbu veikšana blakus ēkai vai būvei, apjomīgu priekšmetu ietriekšanās ēkā vai būvē, bīstamo ķīmisko vielu iedarbība, avārija maģistrālajos vai sadales ūdens apgādes cauruļvados, karš vai militārs iebrukums utt.

Ēku un būvju sabrukšana rezultātā var tikt izraisīti cilvēku upuri, nodarīts kaitējums cilvēka veselībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās. Valkas novadā būvniecību uzrauga Valkas būvalde.

Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB) nodrošina būvju pieņemšanu ekspluatācijā:

- ja tā ir publiska būve, kurā vienlaicīgi, var uzturēties vairāk par 100 cilvēkiem;
- būvei piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums;
- būvniecības iesniedzējs ir pašvaldība, un būvdarbu līgumcena ir 1,5 miljoni eiro vai lielāka.

Pēc pieejamās informācijas Valkas novadā pēdējo gadu laikā nav sabrukušas ēkas un būves, kurās būtu cietuši cilvēki.

3 Kopsavilkums par risku novērtēšanu (ēku un būvju sabrukšana, avārija siltumapgādes, ūdensapgādes, noteķudeņu vai kanalizācijas sistēmā)

Dabas katastrofu saistīto risku scenāriji sīkāk netiek modelēti, jo to apmērs, intensitāte un postījumi nav pastāvīgi un ir mainīgi atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem. Visaptveroša šo risku analīze veikta 2. nodaļā, zem katras riska uzskaitījuma. Pārējo tehnogēno risku analīze veikta 2. nodaļā zem katras riska uzskaitījuma. Balstoties uz 2. un 3. nodaļā sniegtu informāciju, izveidota risku matrica, kurā iekļauti visi riski, kuriem var tikt pakļauti Valkas novada iedzīvotāji.

3.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis, karstums un sausums

Lietusgāzes un ilgstošas lietavas

Riska kopsavilkums

Lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemēroti sekojoši kritēriji - nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā, saskaņā ar ko stipras lietusgāzes laikā 3 stundu vai īsākā periodā nolīst 10-19 mm, ļoti stipras lietusgāzes laikā - 20-29 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipras - 30 mm un vairāk.

Lietusgāzes un ilgstošu lietavu risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Pērkona negaiss un krusa

Riska kopsavilkums

Pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējams jebkurā no gada mēnešiem. Tas veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un / vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes - zibenī. No lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaļu - pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa. Atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaiss.

Pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs: pērkona negaisu pavada stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 15-19 m/s un / vai krusa ar diametru <6 mm,
- ļoti stiprs: pērkona negaisu pavada ļoti stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 20-24 m/s un / vai krusa ar diametru 6-19 mm,

- bīstami jeb ekstremāli stiprs: pērkona negaisu pavada ekstremāli stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s, un / vai krusa ar diametru ≥ 20 mm.

Pērkona negaisa un krusas risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidējo varbūtību**.

Sniegs un putenis

Riska kopsavilkums

Sniegs un putenis, kā ziemas laika parādības, nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi. Agra vai vēla snigšana var radīt postījumus arī sala neizturīgām lauksaimniecības kultūrām. Snigšanas un puteņa apstākļos papildus ietekmi rada vēja pastiprināšanās, kas var veicināt ceļu aizputināšanu, turklāt atsevišķās situācijās, kad zemes virsmu klāj pietiekami bieza, bet nesablietēta sniega sega, ceļu aizputināšana var notikt arī situācijās, kad nesnieg, bet stipra vēja apstākļos tiek pārvietots uz zemes virsmas esošais sniegs. Tāpat kā papildus nozīmīgs faktors ir redzamības tāluma samazināšanās intensīvas snigšanas un puteņa laikā.

Klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biezumu.

Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biezuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota. Nākotnes klimata pārmaiņu pētījumi uzrāda, ka šīs tendences saglabāsies, tomēr saglabāsies augsti ekstremālu gadījumu iestāšanās riski.

Snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra snigšana: sniega segas pieaugums 5-9 cm 12 stundu laikā;
- ļoti stipra snigšana: sniega segas pieaugums 10-14 cm 12 stundu laikā;
- bīstami jeb ekstremāli stipra snigšana – sniega segas pieaugums ≥ 15 cm 12 stundu laikā.

Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 4 km un vēja

- pastiprināšanos brāzmās ≥ 15 m/s mazāk nekā 3 stundas;
- o ļoti stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos <2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās $\geq 15\text{-}19$ m/s ilgāk nekā 3 stundas;
- o bīstami jeb ekstremāli stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos <2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 20 m/s ilgāk nekā 3 stundas.

Sniega un puteņa risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Apledojums un slapja sniega nogulums

Riska kopsavilkums

Apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, kas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat līst lietus (tieka novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārta. Ielas un trotuāri šādos apstākļos ļoti ātri kļūst滑deni. Uz vadiem un koku zariem izveidojies biezis apledoju slānis var izraisīt to lūšanu.

Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- o stiprs apledoju: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti <1 mm/12 stundās,
- o ļoti stiprs apledoju: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti 1-4 mm/12 stundās,
- o bīstami jeb ekstremāli stiprs apledoju: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti ≥ 5 mm/12 stundās.

Slapja sniega nogulums ir ziemas sezonas laika parādība. Tas veidojas, kad krīt slapjā sniegs, bet gaisa temperatūra ir negatīva, izraisot slapjā sniega piesalšanu pie vadiem un koku zariem, kā arī citiem priekšmetiem. Tas var izraisīt koku zaru / koku un vadu lūšanu, kā arī citu priekšmetu salūšanu, sabojāšanu.

Slapja sniega intensitāte tiek noteikta, speciālistiem analizējot sinoptisko situāciju, atbilstoši tiek sagatavoti arī brīdinājumi. Apledojuma risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Stiprs sals

Riska kopsavilkums

Dažādos pētījumos lielākoties ir noskaidrots, ka ilggadīgajā laika periodā lielākajā pasaules daļā auksto dienu un nakšu kļūst mazāk. Arī Latvijā nepilnu pēdējo 100 gadu laikā ir norisinājušās līdzīgas izmaiņas ekstremāli zemu gaisa temperatūras raksturā - dienu skaits ar stabilu salu un apstākļiem, kad tiek novērotas sevišķi zema gaisa temperatūra, samazinās.

Tomēr Latvijā vēl aizvien ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus - cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs - ir kailsals.

Sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs sals, kad gaisa temperatūra pazeminās līdz $-20\ldots-24^{\circ}$,
- ļoti stiprs sals, kad gaisa temperatūra ir $-25\ldots-29^{\circ}$,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs sals tiek novērots, kad termometra stabīņš noslīd līdz -30° atzīmei un vēl zemāk.

Stipra sala risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidējo varbūtību**.

Karstums

Riska kopsavilkums

Karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā. Īpaši satraucošas šīs pārmaiņas ir lielo pilsētu aglomerāciju iedzīvotājiem, jo pilsētas kā "siltuma salas" ietekmē gaisa temperatūra pilsētas centrā - tā ir augstāka nekā nomalē, līdz ar to arī karstuma radītais diskomforts pilsētas centrā būs lielāks. Ja naktis ir vēsas, tas dod iespēju cilvēka organismam atpūsties pēc dienā piedzīvotā karstuma, savukārt apstākļos, kad arī naktis ir ļoti karstas (tieki novērotas tā sauktās "tropiskās naktis"), karstuma ietekme ir vēl lielāka. Spēcīgi karstuma viļni var izraisīt arī kultūraugu bojājumus, tūkstošiem nāves gadījumu no hipertermijas, un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori. Karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra dienas 2 dienas un ilgāk paaugstinās līdz $+27\ldots+32^{\circ}$,
- ļoti stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra ir $\geq +32^{\circ}$ vai minimālā gaisa temperatūra naktī nav $<+20^{\circ}$ (turklāt pirms tam jau ir bijušas dienas ar stipru karstumu),
- bīstami jeb ekstremāli stiprs karstums: 2 dienas un ilgāk termometra stabīņš pakāpjas virs $+30^{\circ}$ atzīmes vai arī 2 naktis un ilgāk termometra stabīņš

nenoslīd zem +20° atzīmes.

Karstuma risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidēju varbūtību**.

Sausums

Riska kopsavilkums

Sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam - tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību. Turklat sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos.

Sausuma risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar vidējo varbūtību**.

3.2 Zemestrīces

Riska kopsavilkums

Zemestrīču cilmvietas parasti saistītas ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem. Latvijas teritorijā tektoniskie lūzumi eksistē, bet to aktivitāte nav daudz pētīta.

Vislielākā bīstamība zemestrīces ir sekundārie efekti, jo tie nes lielākus zaudējumus galvenokārt blīvi apdzīvotās vietās ar būvkonstrukcijām, kas nav pietiekami izturīgas. Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, ir pamats uzskatīt par ticamu zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5.2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plasis, zemes nogruvumus, spēcīgas vibrācijas, dažādu objektu krišanu.

Spēcīgām zemestrīcēm ir raksturīgas un iespējamas šādas sekas: ēku un būvju sagrūvumi, cietušie bojāgājušie, bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde), hidroelektrostaciju dambju pārrāvumi, plūdi.

Nemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā, t.sk.

Valkas novadā, zemestrīces apdraudējums novērtēts ar **īoti zemu varbūtību un maznozīmīgām sekām**.

3.3 Plūdi

Riska kopsavilkums

Atkarībā no laika apstākļiem, Gaujā, pavasarī var veidoties ledus sastrēgumi, kā rezultātā, ik gadu ledus iešanas laikā Gaujai pieguļošajos Novada pagastos veidojas pavasara plūdi, nodarot lielāku, vai mazāku kaitējumu cilvēkiem, īpašumam un videi. Tieks apdraudētas komunikāciju, dzeramā ūdens un energoapgādes sistēmas, pasliktinās appludināto teritoriju sanitārais stāvoklis.

Šo paaugstināta riska teritoriju pārplūšanas gadījumā tiek bojāti pievadceļi, ražošanas objekti un iedzīvotāju mājokļi.

Hidrotehnisko būvju pārrāvumi vai to nepareiza ekspluatācija ir uzskatāma par otro plūdu risku radītāju, jo var nebūt atkarīgi tikai no meteoroloģiskajiem apstākļiem, bet arī no tehniskā stāvokļa.

Iespējamās dabas katastrofas spēj nodarīt ievērojamus postījums un apdraudēt cilvēku drošību.

Valkas novada applūstošās teritorijas:

- Valkas pilsēta – Pedeles upes un (Zāģezera un Sēlijas ielas slūžas).

Avārijas gadījumā tiek appludinātas pārrobežu teritorijas.

Pavasara plūdos pārplūstot Gaujas upei aplūst:

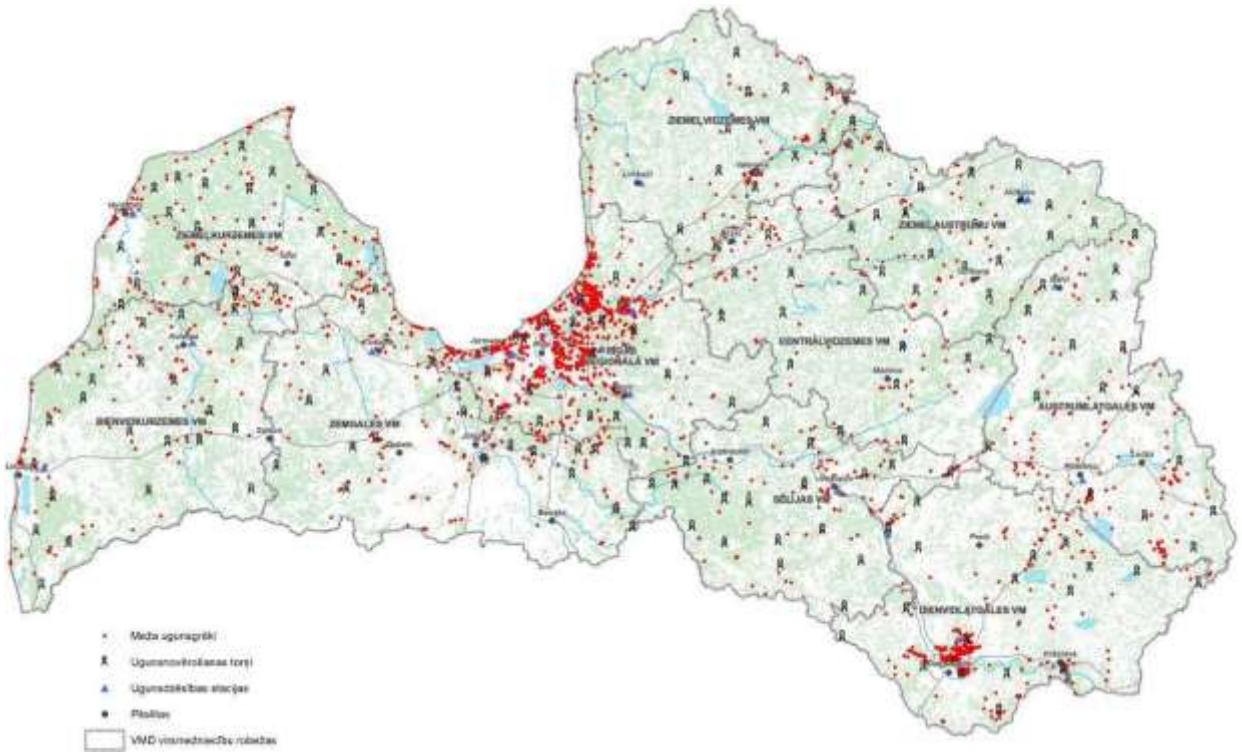
- Valkas pagasta teritorijā mājas: „Vekši”, „Krastiņi”, „Marsi”, „Mežaparki” un kokapstrādes uzņēmums „Ieviņas”.
- Zvārtavas pagasta teritorijā mājas: „Jauntillikas”, „Rāmnieki”, „Pedraudzes” un „Klajumi”.

Plūdu risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **augsts risks ar augstu varbūtību**.

3.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Riska kopsavilkums

Valkas novadā augsti un vidējas ugunsbīstamības meži sastāda ~ 50 000 hektārus. Teritorijas ar paaugstinātu mežu ugunsbīstamību skaitā 2. nodaļas 8. attēlā, Zemāk norādīta meža ugunsgrēku statistika, ko apkopojis Valsts meža dienests (VMD) no 2013. līdz 2018. gadam (meža ugunsgrēki iezīmēti ar sarkanajiem punktiem).

8. attēls. Meža ugunsgrēku statistika no 2013. līdz 2018. gadam [VMD]

Pēc kartes var secināt, ka Valkas novadā (Ziemeļvidzemes virsmežniecības teritorija) piecu gadu periodā ir fiksēti dažāda izmēra mežu ugunsgrēki, tomēr situācija nav uzskatāma par kritisku. Par kritisku situāciju uzskatāma Rīgas reģionālajā virsmežniecībā un Dienvidlatgales virsmežniecībā. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki Valkas novadā tiek vērtējami kā **nozīmīgs risks ar augstu varbūtību**.

3.5 Bīstamo vielu noplūde

Riska kopsavilkums

Novada teritorijā dzelzceļa maģistrāle šķērso Valkas pagastu un Valkas pilsētas teritoriju. Tieka pārvadātas bīstamas ķīmiskas vielas un produkti pa maršrutiem: Rīga – Valga – Sanktpēterburga un Rīga – Valga - Tallina. Avārijas gadījuma bīstamās zonas var rasties jebkurā vietā visā dzelzceļa maršruta garumā. Paaugstinātas bīstamības zona ir Valgas (Igaunijas Rep.) dzelzceļa stacija, kas apstrādā kravas un sadala transporta plūsmas.

Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos, uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvēm, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, nemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām,

radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

Pamatojoties uz Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridora maršrutu, var secināt, ka dzelzceļa avārijas, katastrofas utt. **risks**, kas saistītas ar naftas, naftas produktu un ķīmisko kravu pārvadāšanu ir **vidējs ar vidēju varbūtību**.

3.6 Radiācijas negadījumi vai incidenti

Riska kopsavilkums

Par rīcību radiācijas avāriju gadījumos atbild Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs. Inspekcijas nodalas Operatīvās brīdināšanas grupa (OBG) nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību, veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu un ES ECURIE sistēmu. Sektors nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības izsaukšanu. Operatīvās brīdināšanas grupas (OBG) galvenais uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu sekošanu radiācijas drošībai valstī, kā arī ar to saistītiem notikumiem ārvalstīs. Ar to saistīti trīs galvenie darbības virzieni:

- nepārtrauktī nodrošināt iekšzemes un starptautiskā kontaktpunkta funkcijas;
- uzturēt un sekot radiācijas monitoringa un agrās brīdināšanas sistēmai;
- kontrolēt radioaktīvo kravu kustību valstī un uz ES ārējām robežām.

Informāciju par bīstamajiem radiācijas objektiem skatīt 2. nodaļā. 10. attēlā “Atomelektrostacijas

“Eiropā” norādītās Latvijas teritorijai tuvākās AES.

3.7 Transporta avārijas

Riska kopsavilkums

Pēc statistikas redzams, ka vieglo automašīnu transporta intensitāte ir ar vispārējo tendenci palielināties. Kravas automašīnu intensitāte uzskatāma par mainīgu un atkarīga no izmantotā ceļa posma.

Dzelzceļa avārijas var izraisīt ritošā sastāva vai dzelzceļa infrastruktūras bojājumi (piemēram, savstarpēja vilcienu sadursme pārmiju bojājumu rezultātā), dzelzceļa darbinieku kļūdas vai trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c.

Avārijas uz dzelzceļa un autotransporta avārijas var izraisīt sprādzienus,

ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

Dažādu iemeslu dēļ (nelabvēlīgi laika apstākļi, pilotu vai dispečeru klūdas, gaisa kuģu sadursmes ar putniem, terora akts, gaisa kuģu tehniskie bojājumi u.c.) var notikt aviācijas nelaimes gadījumi. Tas rada draudus gaisa kuģī esošajiem pasažieriem un iedzīvotājiem gaisa kuģa avārijas vietā. Pēc interneta resursos pieejamās informācija, Valkas novadu nešķerso aviācijas Āzijas, Ziemeļamerikas, Tuvo austrumu, Austrālijas un Okeānijas gaisa satiksmes koridori.

Tuvākais darbojošais lidlauks Valkas novadam ir Cēsu vispārējais aviācijas lidlauks.

3.8 Avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās

Riska kopsavilkums

Ņemot vērā 2. nodaļā minētos faktus - avārijas komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās risks Valkas novadā tiek vērtēts kā **vidējs risks ar ļoti augstu vai augstu varbūtību**.

3.9 Bīstamas infekciju slimības un masveida saindēšanās

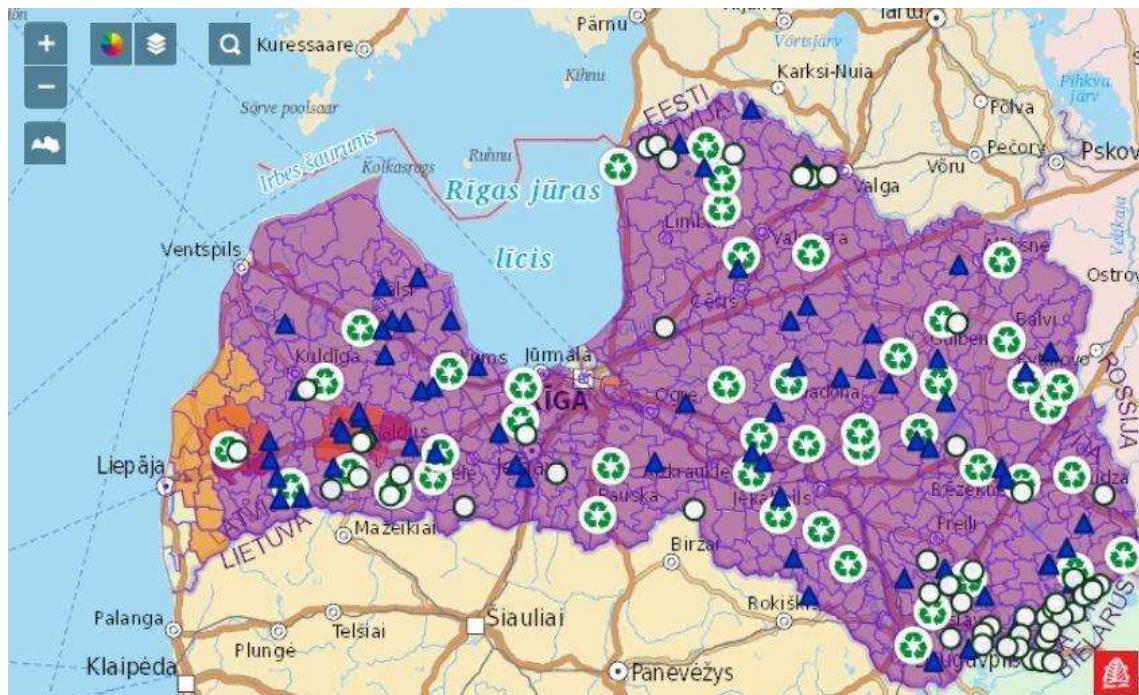
Riska kopsavilkums

Pēc Slimību profilakses un kontroles centra (SPKC) datiem, Vidzemes reģionā 2017.gadā fiksēti 1016 infekcijas slimību gadījumi, bet 2018. gadā 1066 infekcijas slimību gadījumi. Vidēji no 2013. – 2017. gadam (ikgadēji) fiksēti 1433 infekcijas slimību gadījumi. Norādītā informācija ir par visu Vidzemes reģionu kopumā un nav pieejama atsevišķa informācija par Valkas novadu. Pēc statistikas var secināt, ka infekcijas slimību gadījumi ir ar tendenci samazināties. Pie infekcijas slimībām pieskaitāmi: adenovīrusi, A hepatīts, anoġenitālās herpes, B hepatīts, C hepatīts, kampilobakterioze, difterija, epidēmiskais parotīts, ērču encefalīts, gonoreja, gripa, hlamidioze, kandidoze, kreicfelda - Jakoba slimība u.c¹³. Kopumā Latvijā identificētas ~40 infekcijas slimības un katrai no tām ir savi simptomi, izplatīšanās veids, vakcinēšanās un izvairīšanās iespējas. Infekcijas gadījumā jāievēro higiēnas prasības un jāgriežas pēc medicīniskās palīdzības. Infekcijas slimību uzliesmojuma gadījumā, izvairīties no publiskām vietām, sekot līdzi informācijai publiskajos sakaru tīklos un ievērot operatīvo dienestu norādījumus. Papildinformāciju skatīt 2. nodaļā. Ņemot vērā 2021. gada janvāra un februāra mēnešos saslimušo skaitu Valkas novadā bīstamo infekcijas slimību risks vērtēts kā **vidējs risks ar zema varbūtību**.

3.10 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi

Riska kopsavilkums

Latvijas teritorijā ir aktuāla Āfrikas cūku mēra (ĀCM) izplatīšanās. Pašlaik praktiski visa Latvijas teritorija ir skarta ar ĀCM un ir iekļauta 2. riska teritorijā (karantīnas inficētā teritorija).

9. attēls. ĀCM skartās teritorijas uz 20.08.2019. [Zemkopības ministrija, Pārtikas un veterinārais dienests]

Apzīmējumi

- - Karantīnas kritiskā teritorija (III riska teritorija)
- - Karantīnas inficētā teritorija (II riska teritorija)
- - Karantīnas riska teritorija (I riska teritorija)
- - Savvaļas cūku karantīnas teritorija
- Mājas cūku gadījumi, kas jaunāki par 40 dienām
- Mājas cūku gadījumi, kas vecāki par 40 dienām
- Meža cūku gadījumi, kas jaunāki par 90 dienām
- Meža cūku gadījumi, kas vecāki par 90 dienām
- Meža cūku blakusproduktu konteineru atrašanās vietas
- Pagastu robežlīnija

10. attēls. Kartes apzīmējumi [Zemkopības ministrija, Pārtikas un veterinārais dienests]

Atbilstoši kartei (20.08.2019), Valkas novadā pēdējo 90 dienu laikā nav atrastas mežacūkas, kurām būtu ĀCM. Tuvāka mežacūka, kas inficēta ar ĀCM pēdējo 90 dienu laikā atrasta Strenču novadā.

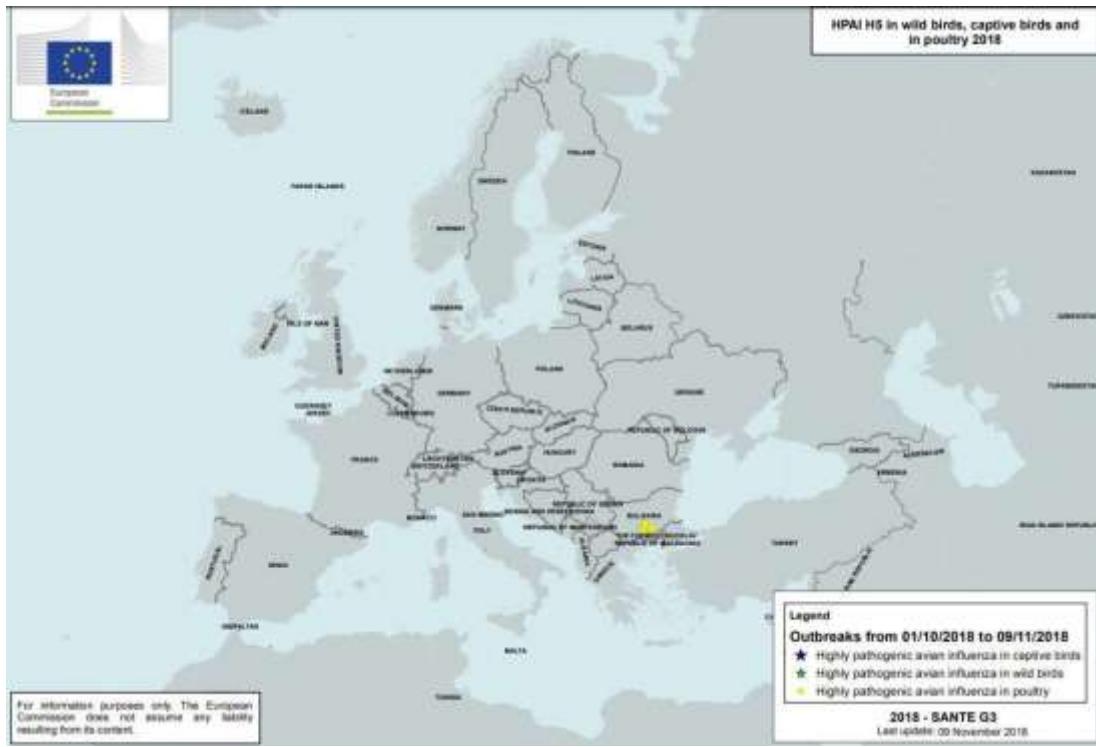
Karantīnas inficētā teritorija (2. riska teritorija) iekļauj šādus aizliegumus:

- aizliegts izvest mājas un meža cūkas, izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES;
- aizliegts izvest no karantīnas inficētās teritorijas savvaļas meža cūkas gaļu, subproduktus (aknas, nieres u.c.), maltu gaļu, svaigas gaļas izstrādājumus (kupāti, šašliks, marinēta gaļa u.c.) un produktus, kas satur savvaļas meža cūku gaļu (kūpināta cūkgaļa, desas, cīsiņi), izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES;
- cūku turēšanas novietnēs jāievēro bioloģiskās drošības pasākumi;
- nekavējoties jāziņo par cūku saslimšanas gadījumiem;
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu t.sk. cūku līķu savākšanu un iznīcināšanu jāveic atbilstoši noteiktajām prasībām;
- jāveic visi pasākumi, kurus nosaka PVD.

Papildus ĀCM, pie epizootijām tiek pieskaitītas mutes un nagu sērga, klasiskais cūku mēris (KCM), putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss, kā arī Āfrikas zirgu mēris. Pie pazīstamākajām slimībām, ar kurām slimio gan cilvēki, gan dzīvnieki tiek pieskaitīts E.coli, mutes un nagu sērga, toksoplazmoze, trakumsērga, trihineloze, tuberkuloze, salmoneloze u.c. Latvijā pēdējais KCM gadījums reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Valkas novads neietilpst KCM skartajās teritorijās. Pārējām slimībām ir novēroti epizodiski saslimšanas gadījumi, tomēr nav novēroti šo slimību uzliesmojumi.

Putnu gripas apkarošanai izdoti MK noteikumi Nr. 405 "Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība" un PVD izstrādājis "Putnu gripas apkarošanas instrukciju". Kopš 2018. gada Latvijas teritorijā nev fiksēts neviens putnu gripas uzliesmojums.

2021. gada janvārī Eiropā konstatēta augsta patogēnā putnu gripa savvaļas putniem.

11. attēls. Putnu gripas uzliesmojumi 2018. gadā [European Commission]

Lai izvairītos no epizootiju uzliesmojumiem, dzīvnieku novietnēs jāievēro bioloģiskā drošība. Katrai infekcijas slimībai un dzīvnieku novietnē esošajam dzīvnieku veidam šie pasākumi var atšķirties, tāpēc zemāk norādītas vispārējās piesardzības prasības:

- legādājoties dzīvniekus no citām novietnēm – pārliecināties par to veselības stāvokli. Pirms jauno dzīvnieku pievienošanas esošajiem, ievietot tos karantīnā (2 – 3 nedēļas);
- legādājoties bioloģisko materiālu, to darīt tikai no valsts veterinārajā uzraudzībā esošiem atzītiem spērmas savākšanas un uzglabāšanas centriem;
- Aktīvi sadarboties ar praktizējošiem veterinārārstiem, nodrošinot ātru reakciju dzīvnieku slimību gadījumā;
- Higiēnas prasību ievērošana novietnē – tīra un sausa ieeja, pie ieejas novietots dezinfekcijas paklājs, nodrošināta vieta, kur nomazgāt rokas, regulāra personāla apmācība u.c.;
- Higiēnas prasību ievērošana novietnes apmeklētājiem – roku mazgāšana, atbilstoša apģērba vilkšana, apavu dezinfekcija, bahilu izmantošana;

- Nodrošināt, lai novietnes personālam nav saistība ar kādu citu dzīvnieku novietni;
- Nepieļaut nepiederošu personu un citu dzīvnieku iekļūšanu novietnē. Līdz minimumam samazināt novietnes apmeklētājus. Apkarot kaitēkļus (grauzējus, insektus);
- Regulāri veikt tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumus novietnē un tās teritorijā. No barības tvertnēm un ēdināšanas sistēmas regulāri izvākt barības pārpalikumus;
- Organizēt izlietoto pakaišu, neizmantotās barības un mirušo dzīvnieku uzglabāšanu līdz savākšanai, ievērojot vispārējās higiēnas prasības un normatīvos aktus. Dzīvnieku līķu iznīcināšanu uzticēt uzņēmumam, kurš saņemis attiecīgo atļauju;
- Neizbarot lauksaimniecības dzīvniekiem pārtikas atkritumus, medījumu apstrādes pārpalikumus u.c.

Latvijā pie kaitīgajām epifitotijām var pieskaitīt latvānu izplatīšanos. Pēc Valsts augu aizsardzības dienesta mājas lapā atrodamās "Sosnovska latvāna izplatības" kartes var secināt, ka Valkas novadā ar Sosnovska latvāni invadētās teritorijas atrodamas Kārķu pagastā, Valkas pagastā, Valkas pilsētā, Zvārtavas pagastā.

3.11 Sabiedriskās nekārtības Riska kopsavilkums

Sabiedriskās nekārtības var izcelties dažādu iemeslu dēļ, sākot no iedzīvotāju neapmierinātības par stāvokli valstī, līdz individuālām nekārtībām pasākumu laikā. Atbildīgās instances par kārtības uzturēšanu ir pašvaldības policija, bet lielu nekārtību laikā var tikt pieaicināti papildspēki, piemēram, kārtības policija un tās specvienība Alfa (Valsts policija) un Zemessardze, kas funkcionē kā NBS teritoriālā karaspēka struktūra. Sīkāku informāciju skatīt 2. nodaļā.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas: kaitējums cilvēku veselībai, mantu bojāšana vai iznīcināšana, traucēta sabiedriskā kārtība, traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanas iespējas, apdraudēta robežas šķērsošana, grautiņi, postījumi, dedzināšana, vardarbība pret personu, pretošanās varas pārstāvjiem. Valkas novadā sabiedrisko nekārtību risks vērtējams kā **mazs risks** ar **loti mazu varbūtību**.

3.12 Terora akti Riska kopsavilkums

Terora aktu iespējamība Latvijas teritorijā vērtējama kā zema. Kā potenciālās uzbrukuma vietas varētu būt Rīga un pārējās republikas pilsētas, jo tajās ir salīdzinoši daudz cilvēku un publisku vietu, kur šie cilvēki masveidā var uzturēties. Valkas novadā kā potenciālās uzbrukuma vietas varētu būt Valkas pilsēta, jo tā ir novada centrs ar lielāko iedzīvotāju blīvumu. Par uzbrukuma vietām varētu tikt izvēlēti veikali, skolas, ārstniecības iestādes vai citas vietas, kur ikdienā apgrozās cilvēki. Īpaša uzmanība drošībai jāpievērš publisku pasākumu laikā.

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC)¹⁴ izstrādājis informāciju iedzīvotājiem, kā rīkoties ārkārtas situācijās, kad saņemts nezināms sūtījums un ir aizdomas par bioterismu. Jāatceras, ka tīši izraisītu bioloģisku vielu izplatības gadījumā nevar būt vienotas universālas vadlīnijas rīcībai jebkurā situācijā. Svarīgi ir atcerēties vispārējos ieteikumus rīcībai, lai ikviens varētu aizsargāt sevi un līdzcilvēkus ārkārtas situācijā, atvieglojot arī palīdzības dienestu darbu.

Pazīmes, kas var liecināt par aizdomīgu pasta sūtījumu:

- Eļļaini, krāsaini traipi;
- īpatnēja smaka;
- Sataustāma pulvereidīga, želejveidīga vai granulēta viela;
- Draudoši uzraksti (piemēram "Sibīrijas mēris (Anthrax)" vai citi).

Jābūt piesardzīgiem gadījumos, kad sūtījums saņemts no ārvalstīm, bet sūtītājs nav pazīstams vai to nav iespējams identificēt.

Ieteikumi kā rīkoties, ja saņemts aizdomīgs pasta sūtījums:

- Neaiztikt un nepārvietot sūtījumu;
- Zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112;
- Atrodoties ēkas iekšpusē, aizvērt logus un durvis, pamest telpas;
- Izslēgt gaisa kondicionēšanas sistēmu;
- Turēties atsevišķi no citiem cilvēkiem, kuri nav bijuši kontaktā ar sūtījumu;
- Netīriet un necentieties savākt no sūtījuma izbirušu vielu;
- Sasmērētu vai bojātu apģērbu neslaucīt ar birsti – netīrumus aizvākt ļoti uzmanīgi;
- Nevest sūtījumu uz policiju.

Ieteikumi kā rīkoties, nonākot saskarē ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- Saglabāt mieru un informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112;
- Nepieskarties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai;
- Ja iespējams, nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni;
- Izolēt atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei;
- Maksimāli izvairīties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām;
- Turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus;
- Ievērot policijas un glābšanas dienestu norādījumus.
- Zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112;
- Atrodoties ēkas iekšpusē, aizvērt logus un durvis, pamest telpas;
- Izslēgt gaisa kondicionēšanas sistēmu;
- Turēties atsevišķi no citiem cilvēkiem, kuri nav bijuši kontaktā ar sūtījumu;
- Netīriet un necentieties savākt no sūtījuma izbirušu vielu;
- Sasmērētu vai bojātu apģērbu neslaucīt ar birsti – netīrumus aizvākt īoti uzmanīgi;
- Nevest sūtījumu uz policiju.

Ieteikumi kā rīkoties, nonākot saskarē ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- Saglabāt mieru un informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112;
- Nepieskarties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai;
- Ja iespējams, nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni;
- Izolēt atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei;
- Maksimāli izvairīties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām;
- Turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus;
- Ievērot policijas un glābšanas dienestu norādījumus.

3.13 Karš, militārs iebrukums vai to draudi

Riska kopsavilkums

Kara un militāru iebrukumu draudi Latvijas teritorijā **vērtējami kā zemi**. Kara gadījumā grūti modelēt scenārija sekas, jo tās atkarīgas no uzbrucēja pielietotās taktikas, ieročiem, aizsargājošajiem spēkiem un citu valstu reaģēšanas un iesaistīšanās konflikta atrisināšanā.

Iedzīvotāju pienākumi un tiesības kara vai militāra iebrukuma gadījumā norādītas "Nacionālajā drošības likumā"¹⁵. Atbilstoši "Nacionālajam drošības likumam", lai analizētu kara iespējamību un ar to saistītās darbības, tiek izstrādāti šādi dokumenti:

- Valsts apdraudējuma analīze;
- Nacionālās drošības koncepcija;
- Militāro draudu analīze;
- Valsts aizsardzības koncepcija;
- Nacionālās drošības plāns;
- Valsts aizsardzības plāns;
- Valsts aizsardzības operatīvais plāns;
- Tautsaimniecības mobilizācijas plāns;
- Valsts civilās aizsardzības plāns.

Munīcijas pārvietošana un iznīcināšana ir Nacionālo bruņoto spēku (NBS) kompetence. Šādos gadījumos iedzīvotāju evakuācijā, teritorijas ierobežošanā, satiksmes organizācijā, evakuēto izmitināšanā var būt nepieciešama koordinācija starp pārējiem dienestiem (VUGD, Policija u.c.).

Sauszemes spēku iebrukuma koridori tipiski centrējas pie galvenajiem ceļiem. Pie nelabvēlīgas situācijas attīstības ir stundu jautājums, kad Valkas novada teritorija kļūst jau par pretinieka aizmuguri. Kā lielākās konsekences sadarbības teritorijai var pieminēt ierobežojumus pakalpojumos, bēgļu plūsmas un marodierisms. Hibrīdapdraudējums sadarbības teritorijā ir ar mazāku ticamību, kā konvencionāls iebrukums. Iedzīvotāju masveida evakuācija un pārvietošana ir veicamo pasākumu kopums situācijās, kad apdraudējuma ietekmēto iedzīvotāju skaits pārsniedz atbildīgo pašvaldību un valsts institūciju ikdienas spējas reaģēt un iedzīvotāju kontrolētai pārvietošanās īstenošanai nepieciešams veikt papildus pasākumus, kas nav noteikti citos normatīvos aktos un rīcības plānos, un kuru neveikšana var radīt apdraudējumu cilvēku veselībai un dzīvībai, sabiedriskai drošībai un kārtībai. Plāna reaģēšanas pasākumus īsteno, kad:

- katastrofas pārvaldīšanas subjekts vai glābšanas darbu vadītājs pieņem lēmumu par masveida iedzīvotāju evakuācijas un pārvietošanas nepieciešamību;
- visā valstī, tās daļā vai administratīvās teritorijas daļā tiek izsludināts īpašs tiesisks režīms – ārkārtējā situācija vai izņēmuma stāvoklis, un ir

- nepieciešama iedzīvotāju evakuācija;
- lēmums par evakuāciju nav pieņemts, bet pašvaldība konstatē iedzīvotāju masveida ierašanos tās administratīvajā teritorijā un šiem iedzīvotājiem ir nepieciešams nodrošināt pamatvajadzības.

Plāna reaģēšanas pasākumi tiek iedalīti sekojošos darbības līmeņos:

- pirmais darbības līmenis (turpmāk – I darbības līmenis) – pašvaldību un valsts institūciju esošie resursi ir pietiekoši, lai kontrolētu iedzīvotāju masveida evakuāciju un pārvietošanu, un nodrošinātu minēto iedzīvotāju pamatvajadzības;
- otrs darbības līmenis (turpmāk – II darbības līmenis) – pašvaldību un valsts institūciju esošie resursi ir nepietiekoši, lai kontrolētu iedzīvotāju masveida evakuāciju un pārvietošanu, un nodrošinātu minēto iedzīvotāju pamatvajadzības un Ministru kabinets ir lēmis sasaukt Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru (turpmāk – CA OVC), kā arī gadījumos, ja Ministru kabinets izsludina īpašu tiesisku režīmu – izņēmuma stāvokli;
- trešais darbības līmenis (turpmāk – III darbības līmenis) – Ministru kabinets ir pieņemis lēmumu pieprasīt starptautisko vai humāno palīdzību.

Pārvietošanu starp ārstniecības iestādēm īsteno Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMPD), koordinē Valsts operatīvā medicīniskā komisija (turpmāk – VOMK).

Notiesāto personu pārvietošanu starp ieslodzījuma vietām īsteno un koordinē ieslodzījumu vietu pārvalde (turpmāk – leVP). Personu pārvietošanu starp sociālās aprūpes centriem īsteno pašvaldība un koordinē Labklājības ministrija sadarbībā ar pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju (turpmāk – CAK). Aizturēto un apcietināto personu pārvietošanu starp īslaicīgās aizturēšanas vietām īsteno un koordinē Valsts policija. Pašvaldības, kurās ierodas evakuētie iedzīvotāji, veic šo iedzīvotāju uzskaiti un nodrošināšanu ar pamatvajadzībām. Pašvaldības, kuru administratīvajās teritorijās tiek īsteno evakuācija, nodrošina iedzīvotāju transportēšanu, kā arī sniedz atbalstu citu evakuējamo iedzīvotāju grupu pārvietošanai. īstenojot augstāku Plāna darbības līmeni, atbildīgās pašvaldību un valsts institūcijas nodrošina zemāku Plāna darbības līmeņu noteikto pasākumu izpildi. Izņēmuma stāvokļa izsludināšanas gadījumā Nacionālos bruņotos spēkus (turpmāk – NBS) neiesaista I darbības līmeņa noteikto pasākumu īstenošanā.

3.14 Ēku un būvju sabrukšana

Ēku un būvju sabrukšanu var izraisīt dažādi faktori, sākot no dabas katastrofām līdz antropogēnai darbībai. Dabas katastrofu izraisīto ēku sabrukšanu ir ļoti grūti prognozēt, jo tas ir atkarīgs no katastrofas apjoma un intensitātes. Antropogēno darbību izraisītu ēku sabrukšanu ir vieglāk prognozēt, jo tas saistīts ar ēku atrašanos bīstamu objektu tuvumā (DUS, GUS u.c. par bīstamiem uzskatāmi objekti). Zonas, kurās iespējami ēku bojājumi un/vai sabrukšana, skatīt 3. nodaļā pie bīstamo vielu noplūdes.

Būvniecības valsts kontroles birojs (BVKB) veic būvdarbu valsts kontroli un būvju ekspluatācijas uzraudzību, organizē ekspertīzes un piešķir patstāvīgās prakses tiesības, kā arī veic patstāvīgās prakses uzraudzību. Viena no BVKB funkcijām ir nodrošināt publisko ēku ekspluatācijas uzraudzību. BVKB ēku ekspluatācijas uzraudzības interaktīvajā kartē¹⁶ redzamas tās publiskās ēkas, kurās veiktas ekspluatācijas pārbaudes. Ekspluatācijas kontrolē fiksētais tiek norādīts atzinumā, kurā tiek sniegtas būvinspektora vērtējums par ēkas būtiskajām prasībām: ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte, lietošanas drošība un vides pieejamība un patvalīga būvniecība.

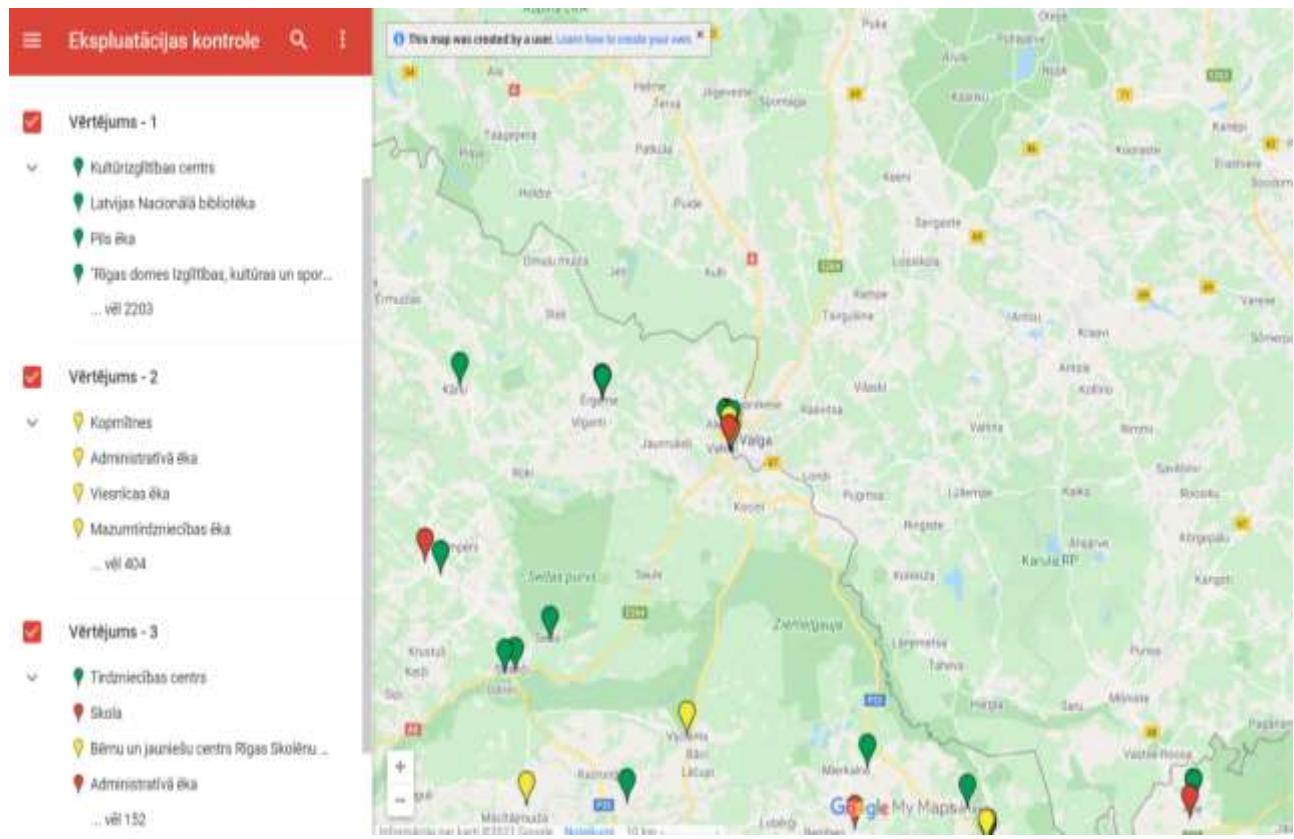
Pēc interaktīvās kartes var secināt, ka ēku stāvoklis tiek iedalīts trijās kategorijās:

- Ekspluatācija pilnīgi vai daļēji jāpārtrauc (kartē atzīmēts **sarkanā** krāsā);
- Drošība jāuzlabo. Konstatēti trūkumi, kas ietekmē ēkas drošumu (kartē atzīmēts **dzeltenā** krāsā);
- Ēka teicamā vai labā stāvoklī (kartē atzīmēts **zaļā** krāsā).

Valkas novadā ekspluatācijas kontrole veikta 13 sabiedriskajām ēkām (skolas, bērnudārzi, kultūras nami, pilis u.c.) laika periodā no 2015. – 2020. gadam. No pārbaudītajām ēkām

konstatēts, ka:

- Ekspluatācija pilnīgi vai daļēji jāpārtrauc 1ēkā;
- 3 ēkas jāuzlabo drošība, jo ir konstatēti trūkumi, kas ietekmē ēkas drošumu;
- 9 ēkas ir teicamā vai labā stāvoklī.

12. attēls. Ēku ekspluatācijas uzraudzības interaktīvā karte [BVKB]
<https://www.bvkb.gov.lv/lv/eku-ekspluatacijas-uzraudzibas-interaktiva-karte>

3.15 Risku matrica

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglotu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze, vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā.

Kvalitatīvajā riska novērtēšanā izmantota risku matrica. Risku matrica izveidota, par pamatu ņemot VUGD Civilās aizsardzības pārvaldes "Pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna" informatīvo materiālu, kas sagatavots 2018. gada 24. aprīlī. Riska matricu izmanto riska novērtēšanas laikā, lai noteiktu riska līmeni, ņemot vērā varbūtības vai varbūtības kategoriju pret seku smaguma kategorijām. Šis ir vienkāršs mehānisms, kas palielina riska pamanāmību un palīdz atbildīgajām iestādēm lēmumu pieņemšanā. Risku matricā iekļauti visi iepriekšminētie riski.

Tabula Nr.20. Valkas novada teritorijas risku matrica

Varbūtības ticamības līmenis ↓		KATASTROFU RISKU KOPSAVILKUMS				
		Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
Ļoti augsts			Meža un kūdras purvu ugunsgrēki	Epizootijas		
Augsts				Pali un plūdi Karstums Apledojums	Epidēmijas	
Vidējs	Autotransporta avārija	Pārvades elektrotīklu bojājumi Dzelzceļa transporta katastrofa	Stiprs sals Lietusgāzes un ilgstošas lietavas Pērkona negaiss un krusa Viesuļi, Vētras Sausums	Sadales elektrotīklu bojājumi Ugunsgrēki ēkās un būvēs		
Zems		Epifitotijas	Būvju sabrukums Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā	Karš, iebrukums vai to draudi	militārs	Hidrotehnisko būvju pārrāvumi - Pedeles HES

			Bīstamo vielu objektā Slapja nogulumus	ķīmisko noplūde sniega		
<i>Loti zems</i>	Zemestrīces Sabiedriskās nekārtības	Terora akti Iekšējie nemieri Radiācijas avārija		Bioloģisko vielu negadījums		
Apdraudējuma iespējamais līmenis →	Maznozīmīgas sekas	Nozīmīgas sekas	Vidējas sekas	Smagas sekas	Katastrofālas sekas	

Valsts civilās aizsardzības plāns. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/317006-par-valsts-civilas-aizsardzibas-planu>

4 Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam

4.1 Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis

Tabula Nr.21. Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Operatīvās informācijas nodošana VUGD VRB Valkas daļai par meteoroloģiskajām parādībām	Pastāvīgi	Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra, VUGD CSP	Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra, VUGD CSP
2.	Iedzīvotāju informēšana par iespējamiem katastrofās draudiem	No 30 min. līdz 2 stundām	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
3.	Attiecīgu avārijas brigāžu un iesaistāmo dienestu brīdināšana par gatavību avārijas darbu veikšanai	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
4.	Sagatavošanās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanai	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
5.	Valkas novada CAK priekšsēdētāja informēšana	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
6.	VUGD VRB Valkas daļas personālsastāva informēšana	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
7.	VUGD VRB Valkas daļas rezerves tehnikas un aprīkojuma iekļaušana kaujas aprēķinā	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5

1.	Operatīvās informācijas nodošana VUGD VRB Valkas daļai par meteoroloģiskajām parādībām	Pastāvīgi	Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra, VUGD CSP	Latvijas Hidrometeoroloģijas aģentūra, VUGD CSP
2.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas sasaukšana	2 stundas	CAK sekretārs	CAK sekretārs
3.	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa, iesaistītās institūcijas, avārijas brigādes un dienesti	VUGD VRB Valkas daļa, iesaistītās institūcijas, avārijas brigādes un dienesti
4.	Citu avārijas dienestu iesaistīšana	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, pašvaldības	VUGD VRB Valkas daļa, pašvaldības
5.	Pirmās, neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	Valkas slimnīca	Valkas slimnīca
6.	Sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	1 nedēļa	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana	1 mēnesis	Pašvaldības	Pašvaldības

4.2 Zemestrīce

Tabula Nr.22. Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemestrīci	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa VHMA	VUGD VRB Valkas daļa VHMA
2.	Iedzīvotāju informēšana par iespējamajiem draudiem un rīcību	3 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV	VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV

3.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja informēšana par iespējamiem draudiem	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
4.	Operatīvo un avārijas brigāžu brīdināšana par iespējamajiem draudiem un rīcību	30 min.	Valkas novada CAK, VUGD VRB Valkas daļa	Valkas novada CAK, VUGD VRB Valkas daļa
5.	ledzīvotāju apziņošana un brīdināšana par evakuācijas gatavību no bīstamās zonas, kur iespējama indīgu vielu noplūde zemestrīces gadījumā	2 stundas	Valkas novada CAK, VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV	Valkas novada CAK, VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV

Gatavības, reāgēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana, apstrādāšana, glābšanas dienestu, operatīvo dienestu un pašvaldību informēšana	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests
2.	Situācijas apzināšana, novērtēšana un nepieciešamo papildus resursu noteikšana	2 stundas	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa
3.	ledzīvotāju informēšana par situāciju un veicamajiem pasākumiem	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV	VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV
4.	Neatliekamo pasākumu organizēšana un veikšana	4 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
5.	Valkas novada CAK apzināšana un sasaukšana	2 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK priekšsēdētājs
6.	Valkas policijas un zemessardzes spēku iesaistīšana kārtības uzturēšanā	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa

7.	Pirmās palīdzības sniegšana, cietušo šķirošana	2 stundas	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
8.	Psiholoģiskās palīdzības sniegšana iedzīvotājiem	Pastāvīgi	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa
9.	Cietušo reģistrēšana un bojā gājušo identifikācija	2 stundas	Valkas policijas pārvalde	Valkas policijas pārvalde
10.	Cilvēku evakuācija, izmitināšana, aprūpe, īpašuma apsardze	2 stundas	Pašvaldības Zemessardzes 22. kājnieku bataljons Valkas policijas pārvalde	Pašvaldības Zemessardzes 22. kājnieku bataljons Valkas policijas pārvalde
11.	Pretepidēmijas un sanitāri higiēnisko pasākumu veikšana evakuēto un pārvietoto iedzīvotāju vidū un katastrofas zonā	2 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
12.	Zemestrīces sekū nodarīto zaudējumu novērtēšana un lēmuma pieņemšana par palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem (finansiālas, materiālas)	Pastāvīgi	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
13.	Iedzīvotāju informēšana par epidemioloģisko situāciju un izglītošana infekcijas slimību profilakses jautājumos	2 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK

4.3 Plūdi

Tabula Nr.23. Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Metroloģiskās, sinoptiskās hidroloģiskās informācijas saņemšana un analīze	Pastāvīgi	VHMP	VHMP
2.	Novērošanas posteņu norīkošana un informācijas apkopošana par ledus apstākļiem un ūdens līmeņa svārstībām plūdu apdraudētajos rajonos	6 stundas	Valkas novada CA dienesta novērošanas posteņi	Valkas novada CA dienesta novērošanas posteņi
3.	Operatīvo dienestu un attiecīgu struktūrvienību informēšana	30 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
4.	Ūdenskrātuvju krastu, dambju apsekošana un bīstamo vietu noteikšana	24 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
5.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja informēšana	1 reizi dienā	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
6.	iedzīvotāju, kuri dzīvo iespējamā applūdes zonā, brīdināšana par plūdu draudiem un iespējamo evakuāciju	12 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
7.	Pasākumu precizēšana par iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuācijas veikšanu, izvietošanu un īpašuma apsardzi	12 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa

8.	Iedzīvotāju, mājlopu un materiālo vērtību evakuācija no iespējamās applūdes zonas	24 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, Pašvaldība	VUGD VRB Valkas daļa, Pašvaldība
9.	Ledus spridzināšanas darbu saskaņošana ar Nacionālajiem brunotajiem spēkiem	6 – 8 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
10.	Upes baseinu izlūkošana ar gaisa kuģa palīdzību	6 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
11.	Krasta dambju nostiprināšana	3 – 4 dienas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK

Gatavības, reāgēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas nodošana operatīvajiem dienestiem par ūdens līmeniem un ledus kustību upēs	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
2.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja informēšana	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
3.	Nacionālo brunoto spēku resursu iesaistīšana ledus uzlaušanā	6 – 8 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
4.	Darbības atjaunošana enerģētikas un komunālajos uzņēmumos	2 – 4 dienas	A/s „Sadales tīkls”	A/s „Sadales tīkls”
5.	Sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	1 nedēļa	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
6.	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldības
7.	Neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana. Pretepidemioloģiskie pasākumi	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca, Valsts veselības inspekcija	Vidzemes slimnīca, Valsts veselības inspekcija

8.	Informācijas apkopošana par plūdu rezultātā radītajiem zaudējumiem	1 mēnesis	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
----	--	-----------	-------------------	-------------------

4.4 Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Tabula Nr.24. Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Mežu ugunsnedrošā laika posma noteikšana	Katru gadu līdz 15.aprīlim	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība
2.	Mežu novērošana no uguns novērošanas torniem	Katru gadu no 15.aprīla	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība
3.	Noteikto ierobežojumu ievērošanas kontrole mežos ugunsnedrošajā laika posmā	Katru gadu no 15.aprīla	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība
4.	Sakaru uzturēšana ar Valsts meža dienesta atbildīgām personām	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
5.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas informēšana par gatavību mežu ugunsgrēku dzēšanai	Katru gadu līdz 15.aprīlim	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa
6.	VUGD VRB Valkas daļas struktūrvienību gatavības nodrošināšana iesaistīties mežu dzēšanas darbos pēc VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecības pieprasījuma saskaņā ar meža dzēšanas plānu	Katru gadu līdz 15.aprīlim	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
7.	Meža dzēšanas plāna izstrādāšana un saskaņošana ar novada CAK priekšsēdētāju un	Pastāvīgi	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība

	VUGD VRB Valkas daļas komandieri			
8.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas organizēšana un kārtības noteikšana cietušajiem	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par meža vai kūdras purva ugunsgrēku	10 min.	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa
2.	Institūciju iesaistīšana saskaņā ar noslēgtajiem sadarbības dokumentiem	4 stundas	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa
3.	Iedzīvotāju brīdināšana par ugunsgrēku, tā attīstību un iespējamo iedzīvotāju evakuāciju no bīstamās zonas	2 stundas	Pašvaldība VUGD VRB Valkas daļa Valkas policijas pārvalde	Pašvaldība VUGD VRB Valkas daļa Valkas policijas pārvalde
4.	Ugunsgrēku dzēšana un ierobežošanas darbu veikšana	Pastāvīgi	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa Zemessardzes 22. kājnieku bataljons, 2. rota	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa Zemessardzes 22. kājnieku bataljons, 2. rota
5.	Neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
6.	Valkas novada CAK priekšsēdētāja informēšana par situāciju	2 stundas	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa

7.	VAS "Latvijas dzelzceļš" un AS "Latvijas gāze" informēšana par mežu un purvu ugunsgrēka iespējamo izplatīšanos dzelzceļa, maģistrālo gāzes vadu aizsardzības zonā	20 min.	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa AS "Latvijas gāze"	VMD Ziemeļvidzemes virsmežniecība VUGD VRB Valkas daļa AS "Latvijas gāze"
----	---	---------	---	---

4.5 Bīstamo vielu noplūde

Tabula Nr.25 Preventīvie pasākumi

Nr.p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo vielu noplūdi	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
2.	Valkas daļas vadības apziņošana un lēmumu pieņemšana par veicamajiem pasākumiem	20 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
3.	Glābšanas darbos iesaistāmo institūciju informēšana par to iespējamo iesaistīšanu avārijas likvidēšanā	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
4.	Iespējamā bīstamajā zonā atrodošos iedzīvotāju informēšana par iespējamo apdraudējumu	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde, Pašvaldība	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde, Pašvaldība
5.	Iespējamās avārijas bīstamās zonas noteikšana	4 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde
6.	Preventīvo pasākumu noteikšana sadarbībā ar glābšanas darbos iesaistītām institūcijām, lai novērstu vai mazinātu avārijas sekas	6 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, glābšanas darbos iesaistītās institūcijas	VUGD VRB Valkas daļa, glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

7.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšana un sniegšanas kārtības noteikšana saindētajā teritorijā	2 stundas	Pašvaldība Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti	Pašvaldība Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti
8.	Pasākumu par iedzīvotāju un materiālo vērtību evakuāciju no bīstamās zonas organizēšana un īpašuma apsardze	6 stundas	Valkas novada civilās aizsardzības komisija Pašvaldības Valkas policijas pārvalde	Valkas novada civilās aizsardzības komisija Pašvaldības Valkas policijas pārvalde
9.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja informēšana par veiktajiem pasākumiem	Pēc katrām 2 stundām	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr.p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas apstrādāšana par bīstamo vielu noplūdi. VUGD VRB Valkas daļas vadības informēšana.	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
2.	Iesaistāmo institūciju informēšana par bīstamo vielu noplūdi	30 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
3.	Situācijas novērtēšana, izlūkošana, bīstamās zonas noteikšana	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde
4.	Bīstamajā zonā atrodošos iedzīvotāju brīdināšana par apdraudējumu un rīcību avārijas zonā	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde Pašvaldība	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde Pašvaldība
5.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas darba organizēšana	2 stundas	Valkas novada civilās aizsardzības komisija	Valkas novada civilās aizsardzības komisija
6.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas	Pēc katrām 2 stundām	VUGD VRB Valkas daļa,	VUGD VRB Valkas daļa,

	informēšana par situāciju notikuma vietā un veiktajiem pasākumiem		reģionālā vides pārvalde	reģionālā vides pārvalde
7.	Noplūdušās bīstamās vielas identificēšana ar ekspresanalīzes metodēm vai vielas paraugu nemšana laboratorijas analīzei	6 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde
8.	Iedzīvotāju evakuācija, izmitināšana, aprūpe, īpašuma apsardze	6 stundas Pastāvīgi	Pašvaldība	Pašvaldība
9.	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana sadarbībā ar avārijas brigādēm un iesaistītām institūcijām	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa, glābšanas darbos iesaistītās institūcijas, avārijas brigādes	VUGD VRB Valkas daļa, glābšanas darbos iesaistītās institūcijas, avārijas brigādes
10.	Pirmās palīdzības, neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana un koordinācija ar citiem neatliekamos pasākumos iesaistītiem dienestiem	Pastāvīgi	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti
11.	Izziņas materiālu vākšana, apkopošana un avārijas cēloņa noteikšana	24 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde, Valkas policijas pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, reģionālā vides pārvalde, Valkas policijas pārvalde
12.	Informācijas par radītiem zaudējumiem apkopošana	1 mēnesis	Pašvaldība	Pašvaldība

Transporta avārijas

Tabula Nr.26. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5

1.	Informācijas saņemšana, apstrādāšana, VUGD VRB Valkas daļas vadības informēšana	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
2.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, citu avārijas dienestu savstarpēja informēšana par notikušo avāriju	20 min.	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde
3.	Situācijas novērtēšana, izlūkošana un nepieciešamo spēku un līdzekļu noteikšana	30 min.	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde
4.	Bīstamās zonas norobežošana un kārtības uzturēšana	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde
5.	Pirmās palīdzības, neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti	VUGD VRB Valkas daļa, Valkas policijas pārvalde, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesti

4.6 Radiācijas avārijas

Tabula Nr.25 Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Pēc informācijas saņemšanas par radiācijas situāciju un Krīzes vadības padomes rīkojuma daļas personālsastāvs darbojas saskaņā ar Valsts CA plānu	Patstāvīgi	VUGD OVP	VUGD OVP

2.	ledzīvotāju informēšana par iespējamo radioaktīvo piesārņojumu un veicamajiem aizsardzības pasākumiem	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB
----	---	----------	----------------------	----------

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas, par kodolavāriju, kas var ietekmēt radiācijas drošību Latvijā, saņemšana un novērtēšana	10 min.	Radiācijas drošības centrs	Radiācijas drošības centrs
2.	Ziņošana Valkas novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājam par nepieciešamību ierosināt izsludināt ārkārtējo situāciju	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
3.	Institūciju, pašvaldību, dienestu un komercsabiedrību apziņošana	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
4.	ledzīvotāju brīdināšana un informācijas sniegšana par avārijas attīstību un aizsardzības pasākumiem (joda profilakse, paslēpšanās telpās u.c.)	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV
5.	Preses konferences rīkošana informācijas sniegšanai plašsaziņas līdzekļiem par notikušo avāriju, tās attīstības gaitu un aizsardzības pasākumiem	Pastāvīgi	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas sekretārs	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas sekretārs
6.	Radiācijas situācijas izlūkošana 100 km zonā ap avārijas vietu	3 stundas	VUGD VRB Valkas daļa caur VUGD OVP	VUGD VRB Valkas daļa caur VUGD OVP

7.	Pārtikas produktu, dzeramā ūdens, virszemes ūdeņu, veselībai nozīmīgu vielu un materiālu, dzīvojamo telpu radioaktīvā piesārņojuma kontroles veikšana	Pastāvīgi	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija
8.	Evakuācijas pasākumu organizēšana un piedalīšanās cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā no radioaktīvā piesārņojuma zonas	24 - 72 stundas	Pašvaldības VUGD VRB Valkas daļa Zemessardzes 22. kājnieku bataljons Valkas policijas pārvalde	Pašvaldības VUGD VRB Valkas daļa Zemessardzes 22. kājnieku bataljons Valkas policijas pārvalde
9.	Transporta līdzekļu nodrošinājuma organizēšana evakuācijas pasākumu veikšanai	48 stundas	Pašvaldība	Pašvaldība
10.	Aizsardzības pasākumu zonā: <ul style="list-style-type: none">- informēšana par lauku darbu pārtraukšanu vai ierobežošanu,- lapu dārzeņu, iegūtā piena un no atklātām vietām ķemtā ūdens lietošanas aizliegšana vai ierobežošana pirms nav veikta tā piesārņojuma kontrole	1 stunda	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests reģionālā vides pārvalde	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests reģionālā vides pārvalde
11.	Sabiedriskās nodrošināšana, patrulēšana, nepieciešamās sniegšana, radioaktīvā piesārņojuma zonas apsardze, evakuācijas maršrutu norādīšana, transporta kustības regulēšana	Pastāvīgi	Valkas policijas pārvalde Zemessardzes 22. kājnieku bataljons	Valkas policijas pārvalde Zemessardzes 22. kājnieku bataljons
12.	Personāla nodrošināšanas organizēšana ar nepieciešamajiem individuālās aizsardzības līdzekļiem	12 stundas	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa

13.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
14.	Psiholoģiskās palīdzības organizēšana un sniegšana radiācijas avārijā cietušajiem	Pastāvīgi	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa	Latvijas Sarkanā Krusta psiholoģiskās un sociālās palīdzības atbalsta grupa
15.	Cilvēku un transporta līdzekļu radioaktīvā piesārņojuma kontroles un dezaktivācijas organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa caur VUGD OVP	VUGD VRB Valkas daļa caur VUGD OVP
16.	Evakuēto un pagaidu izmitināto cilvēku aprūpe	Pastāvīgi	pašvaldība	pašvaldība

4.7 Avārijas Komunālajos tīklos un energoapgādes sistēmās

Tabula Nr.28 Preventīvie, gatavības, reāgēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par notikušo avāriju	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa	VUGD VRB Valkas daļa
2.	Attiecīgu glābšanas dienesta struktūrvienību un glābšanas darbos iesaistāmo institūciju informēšana par notikušo avāriju un iesaistīšana darbos	30 min.	VUGD Valkas brigāde Avārijas brigādes un dienesti Pašvaldības	VUGD Valkas brigāde Avārijas brigādes un dienesti Pašvaldības
3.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas darba organizēšana	2 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK priekšsēdētājs
4.	Iedzīvotāju informēšana par katastrofu un rīcību avārijas apstākļos	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Valkas policijas pārvalde Pašvaldības	VUGD VRB Valkas daļa Valkas policijas pārvalde Pašvaldības

5.	Pirmās palīdzības, neatliekamās un specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana.	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
6.	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Avārijas brigādes un iesaistītās institūcijas	Avārijas brigādes un iesaistītās institūcijas
7.	Katastrofas seku rezultātā nodarīto zaudējumu novērtēšana un lēmuma pieņemšana par avārijas glābšanas darbu materiāli finansiālo atbalstu	1 mēnesis	Pašvaldības	Pašvaldības

4.8 Bīstamas infekcijas slimības un masveida saindēšanās

Tabula Nr.29 Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo infekcijas slimību masveida izplatīšanos vai masveida saindēšanos, kā arī par bīstamo infekcijas slimību ievešanas draudiem, tās precizēšana un apkopošana	Pastāvīgi	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests
2.	Apdraudējuma novērtēšana, potenciāli bīstamo objektu un iesaistāmo institūciju apzināšana	3 stundas	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija
3.	Valkas novada CAK priekšsēdētāja informēšana par iespējamiem draudiem	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests

4.	Darbības stratēģijas izstrādāšana un plānošana kopā ar citām institūcijām	4 stundas	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests
5.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšanas, sniegšanas un pretepidēmijas pasākumu kārtības noteikšana konkrētā gadījumā	Pastāvīgi	Vidzemes slimnīca	Vidzemes slimnīca
6.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo saslimšanu ar infekcijas slimībām vai saindēšanos un profilakses pasākumiem	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1	2	3	4	5
1.	Informācijas saņemšana par cilvēku, mājlopu, augu masveida saslimšanu un sevišķi bīstamu infekciju parādīšanos	10 min.	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests
2.	Valkas novada civilās aizsardzības komisijas darba organizēšana	2 stundas	CAK priekšsēdētājs	CAK priekšsēdētājs

3.	Nepieciešamo resursu noteikšana infekcijas slimības uzliesmojuma (epidēmijas) apkarošanai	2 stundas	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija	Valkas novada CAK VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija
4.	Iedzīvotāju brīdināšana par iespējamo infekcijas saindēšanos un profilakses pasākumiem	2 stundas	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests	VUGD VRB Valkas daļa Pārtikas un veterinārais dienests Radio SWH Radio 3 Smiltenes TV
5.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu slimības izplatīšanos	4 stundas	Valkas novada CAK	Valkas novada CAK
6.	Materiālo resursu mobilizēšana	4 stundas	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija	Pārtikas un veterinārais dienests Valsts veselības inspekcija
7.	Pretepidēmijas un sanitāri higiēnisko pasākumu veikšana evakuēto un pārvietoto iedzīvotāju vidū	Pastāvīgi	Valsts veselības inspekcija Pašvaldības	Valsts veselības inspekcija Pašvaldības

4.9 Dzīvnieku masveida saslimšana un dzīvniekiem bīstamu infekcijas slimību, un augiem kaitīgo organismu uzliesmojumi

Tabula Nr.30 Preventīvie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Dzīvnieku infekcijas slimību Valsts uzraudzības 2019. gada plāna pasākumu realizēšana dzīvē un tā kontroles nodrošināšana	Pastāvīgi	Pārtikas un veterinārais dienests (PWD)	PVD inspektori, veterinārārsti, dzīvnieku īpašnieki/turētāji
2.	Ziņošana praktizējošam veterinārārstam par katru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar infekcijas slimību u.c. gadījumos	Pastāvīgi	PVD	Dzīvnieku īpašnieki/turētāji

Gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamie pasākumi

Nr. p.k.	Nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Informācijas apstiprināšanās par dzīvnieku vai augu masveida saslimšanu ar bīstamu infekcijas slimību	5 min	Zemkopības ministrija	PVD ziemeļvidzemes pārvalde; Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) Vidzemes reģionālā nodaļa
2.	Informācijas par dzīvnieku vai augu masveida saslimšanu ar bīstamu infekcijas slimību nodošana izpildītājiem	10 min	Zemkopības ministrija	Zemkopības ministrija
3.	Informācijas saņemšana no	10-20 min	VUGD Vidzemes reģiona brigāde	Dispečers

	VUGD Operatīvās vadības pārvaldes par dzīvnieku vai augu masveida saslimšanu ar bīstamu infekcijas slimību sadarbības teritorijā			
4.	Konsultēšanās ar PVD vai VAAD par situāciju un nepieciešamību reaģēšanas pasākumos iesaistīt VUGD vai sadarbības teritorijas CA resursus	20-30 min	VUGD Vidzemes reģiona brigāde	Brigādes komandieris vai personas, kas viņu aizvieto
5.	Valkas novada CA komisijas priekšsēdētāja informēšana par notikušo, nepieciešamību izsludināt ārkārtēju situāciju vai nepieciešamību iesaistīt CA resursus	40-50 min	VUGD Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļa	Brigādes komandieris vai personas, kas viņu aizvieto
6.	Valkas novada CA komisijas sasaukšana un iesaistīšana reaģēšanas pasākumos	1-3 stundas	Valkas novada CA komisija	Valkas novada CA komisijas sekretārs
7.	Seku likvidēšanas neatliekamo pasākumu veikšana	Līdz seku likvidēšanas beigām	PVD; VAAD	PVD; VAAD
8.	Reaģēšanas pasākumos iesaistīto sadarbības teritorijas CA resursu īpašniekiem (valdītājiem) radīto izdevumu atlīdzināšanas jautājumu kārtošana	1 mēnesis pēc seku likvidēšanas	Pašvaldības	Pašvaldības

4.10 Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

Tabula Nr.31. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Publisku pasākumu atļaujas izsniegšanas izvērtēšana, konsultācijas ar tiesībsargājošām iestādēm	Pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības
2.	Savlaicīga gatavošanās masu pasākumiem, komunikācija ar organizatoriem un iesaistītajām organizācijām	Pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības
3.	Teorētiskās un praktiskās mācības tiesībsargājošām iestādēm un operatīvajiem dienestiem šādu notikumu pārvaldībā un lokalizācijā	Pēc nepieciešamības	VP	VP	VP VDD Pašvaldības policija VUGD NMPD NBS
4.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu, speciaļo tehniku un materiāltehnisko (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana	2020.-2027.gads	IEM	IEM VUGD NVA	VUGD

5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti
6.	Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas pilnveidošana (bīstamības modelēšana, prognozēšana, agrīnās brīdināšanas sistēmas, riska novērtēšana u.c.), uzturēšanu un pārbaude	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVGMC VUGD IEM IC Komersanti	LVGMC VUGD IEM IC Komersanti
7.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības aizsardzības komisijas	VUGD Pašvaldību sadarbības civilās aizsardzības komisijas	VUGD Pašvaldību sadarbības civilās aizsardzības komisijas
8.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	VUGD IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti
9.	Krīzes vadības padomes darbības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	IEM	VUGD	VUGD
10.	Valsts augstāko amatpersonu apziņošanas sistēmas	ne retāk kā reizi pusgadā	Ministru birojs vai Krīzes prezidenta	VUGD	VUGD

	darbības nodrošināšana un pārbaude		vadības padomes sekretariāta vadītājs		VP VDD NBS
11.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību	2020.-2027.gads	IEM VP	VP	VP
12.	Vienota kontaktu centra platformas izveide operatīvo dienestu darba atbalstam un publisko pakalpojumu piegādei, un to lietotāju apmācība	2020.-2023.gads	IEM	IEM IC VUGD VP NMPD	IEM IC VUGD VP NMPD

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

1.	Ātra reaģēšana uz sākotnējiem pārkāpumiem, informācija iegūšana	Pastāvīgi	VP	VP	VP VDD
3.	Atbilstoši rīcības plānam masu nekārtību un iekšējo nemieru gadījumā - Rīcības plāns "Nemieri" pasākumu īstenošana	Pastāvīgi	VP	VP	VP Atbalstošās institūcijas
4.	Agresīvo dalībnieku identificēšana un izolēšana, masu pasākuma dalībnieku izklīdināšana	Pastāvīgi	VP	VP	VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
5.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VP	VP VUGD	VP

					VUGD Valsts un pašvaldību institūcijas Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
6.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	Sadarbību teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas
7.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana (notikuma vietas ierobežošana, transportlīdzekļu un gājēju kustības regulēšana)	Pastāvīgi	VP	VP Pašvaldības policija NBS	VP Pašvaldības policija NBS
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atlauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
10.	Nacionālo bruņoto spēku (vai Zemessardzes) iesaistīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām vai savstarpējām vienošanām	Pēc nepieciešamības	AIM NBS	NBS VP	NBS VP
11.	Pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes	NMPD Slimnīcas un citas ārstniecības iestādes
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības

4.11 Terora akti

Tabula Nr.32. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par atbildīgā institūcija izpildi	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					

1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par terora aktiem, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību.	2020.-2027.gads	IEM	VDD VP VUGD	VDD VP VUGD
2.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta speciālo transportlīdzekļu, specialo tehniku un materiāltechnisko (aprīkojuma) iegāde un uzturēšana	2020.-2027.gads	IEM	IEM VUGD NVA	VUGD
3.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienību tīklu (ugunsdzēsības depo) būvniecība, renovācija un rekonstrukcija	2020.-2027.gads	IEM	IEM NVA VUGD	NVA
4.	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta mācību poligona izveide un nodrošināšana, personāla apmācība ar jaunāko tehnoloģisko sasniegumu integrēšanu, taktisko iemaņu pilnveidošana, tehnikas un aprīkojuma apgūšanu	2020.-2027.gads	IEM	IEM NVA VUGD	VUGD NVA
5.	Valsts civilās aizsardzības kontaktpunkta izveide, tā tehniskā (informācijas un komunikācijas tehnoloģijas u.c.) un analītisko spēju izveidošana	2020.-2022.gads	VUGD	VUGD	VUGD IEM IC
6.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības	Ministrijas un padotības iestādes

				Komersanti	Pašvaldības Komersanti
7.	Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas pilnveidošana (bīstamības modelēšana, prognozēšana, agrīnās brīdināšanas sistēmas, riska novērtēšana u.c.), uzturēšanu un pārbaude	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD IEM IC Komersanti	LVĢMC VUGD IEM IC Komersanti
8.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VDD VP VUGD Pašvaldības	VDD VP VUGD Pašvaldības	VDD VP VUGD Pašvaldības
9.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti	VUGD IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības Komersanti
10.	Vienota kontaktu centra platformas izveide operatīvo dienestu darba atbalstam un publisko pakalpojumu piegādei, un to lietotāju apmācība	2020.-2023.gads	IEM	IEM IC VUGD VP NMPD	IEM IC VUGD VP NMPD

11.	Krīzes vadības padomes darbības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	IEM	VUGD	VUGD
12.	Civilās aizsardzības operatīvā vadības centra darbības nodrošināšana un apmācības organizēšana	Pēc nepieciešamības	IEM VUGD	VUGD	VUGD
13.	Valsts augstāko amatpersonu apziņošanas sistēmas darbības nodrošināšana un pārbaude	ne retāk kā reizi pusgadā	Ministru prezidenta birojs vai Krīzes vadības padomes sekretariāta vadītājs	VUGD	VUGD VP VDD NBS

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem terorisma draudiem vai notikušu terora aktu, un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pastāvīgi	VDD VP	VDD VP	VDD VP
2.	Nacionālā pretterorisma plāna, tipveida reaģēšanas plānos "Kuģis", "Lidmašīna" un "Objekts" un citos plānošanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pēc nepieciešamības	IEM VDD	VDD	VDD Ministrijas un padotības iestādes Operatīvie dienesti un avārijas brigādes
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšanas iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības	Pašvaldības sociālais dienests	Pašvaldības sociālais dienests Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas	
					Relīģiskās organizācijas	
9.	Valsts materiālo izmantošana	rezervju	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
10.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	komisiju	Pēc nepieciešamības	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju nolikumos noteiktās personas
11.	Informācijas zaudējumiem par radītajiem apkopošana un		Pēc nepieciešamības	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības	Ministrijas Pašvaldības

	kompensācija par zaudējumiem noteikšana			
--	---	--	--	--

4.12 Katastrofas pārvaldīšanas pasākumi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Tabula Nr.33. Preventīvie un gatavības pasākumi

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Apzināt un reizi gadā precīzē Civilās aizsardzības operacionālās vadības centra sastāvu un iesaistāmo institūciju dalībniekus		Iekšlietu ministrija	VUGD
2.	Informācijas pieprasīšana par iedzīvotāju skaitu pa vecuma grupām un to sadalījumu pa novadu un republikas pilsētu administratīvajām teritorijām pēc stāvokļa uz kārtējā gada 1.janvāri	Katru gadu līdz 15. martam	Zemkopības ministrija Ekonomikas ministrija	Zemkopības ministrija Ekonomikas ministrija PMLP
3.	Pārtikas nodrošinājuma plānošana		Zemkopības ministrija	Zemkopības ministrija VARAM Pašvaldības
4.	Izstrādā rīcības plānus par pirmās nepieciešamības preču izsniegšanu un to piegādes ceļu iespējamiem variantiem līdz izsniegšanas punktam (var būt arī attiecīgā sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna		Zemkopības ministrija VARAM	Pašvaldības

	sastāvdala)			
5.	Sniedz Ekonomikas ministrijai priekšlikumus par finanšu līdzekļu plānošanu iedzīvotāju nodrošināšanai ar pirmās nepieciešamības precēm valsts apdraudējuma gadījumā		VARAM	Pašvaldības
6.	Organizē iepirkuma procedūras pirmās nepieciešamības preču atlīktajām piegādēm valsts apdraudējuma gadījumā		Ekonomikas ministrija	Ekonomikas ministrija
7.	Sniedz priekšlikumus lekšlietu ministrijai par izmaiņām valsts materiālo rezervju nomenklatūrā attiecībā uz pirmās nepieciešamības precēm, kuras nepieciešams iekļaut valsts materiālajās rezervēs		Ekonomikas ministrija	Ekonomikas ministrija
8.	Energoressursu piegādes nodrošinājuma plānošana		Ekonomikas ministrija	Ekonomikas ministrija
9.	Katru gadu veikt CAOVC iesaistīto institūciju personu apziņošanas mācību pārbaudi		IEM	IEM IC VUGD
10.	Izstrādāt kārtību, kādā nodrošināma pārtikas izsniegšana iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā		ZM Pašvaldības	ZM VARAM
11.	Izstrādāt kārtību, kādā tiek izsniegtas pirmās nepieciešamības preces iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā		EM VARAM	EM Pašvaldības
12.	Izstrādāt un nepieciešamības gadījumā aktualizēt rīcības kārtību par spēju pārvaldīt nekontrolētu cilvēku pārvietošanos (evakuāciju)		IEM	VUGD

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr.p. k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pienēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Veikt Civilās aizsardzības operacionālās vadības centra sastāva apziņošanu	1 stunda	lekslietu ministrs	lekslietu ministrija	VUGD
2.	Sasaukt Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru	3 stundas	Ministru kabinets	lekslietu ministrija	VUGD
3.	Veikt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju sastāva apziņošanu	1 stunda	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	VARAM	Pašvaldība
4.	Sasaukt sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju	3 stundas	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs	VARAM	Pašvaldība
5.	Valsts augstāko amatpersonu apziņošana	Pēc nepieciešamības	Ministru prezidents KVPS	lekslietu ministrija	VUGD VP Valsts drošības dienests NBS Militārā policija
6.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	2 stundas un turpmāk pēc vajadzības	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks	lekslietu ministrija	VUGD Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ar kuriem VUGD ir noslēgti līgumi
7.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	12 stundas	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks	lekslietu ministrija Satiksmes ministrija	VUGD VAS "Latvijas Valsts radio un

				Ministrijas	televīzijas centrs” Ministrijas un to padotības iestādes
8.	Pārtikas izsniegšana (t.sk. piegāde) iedzīvotājiem, kā arī izsniegtās pārtikas uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Pašvaldības domes priekšsēdētājs	VARAM	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija Pašvaldība
9.	Nosaka kontaktpersonu par pirmās nepieciešamības preču nodrošinājumu, par to informējot pašvaldības	2 stundas	Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs
10.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšana iedzīvotājiem, kā arī izsniegtā preču uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Pašvaldības domes priekšsēdētājs	VARAM	Pašvaldība
11.	Tautsaimniecības mobilizācijas plāna īstenošana	Atbilstoši plānā noteiktajam	Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs	Tautsaimniecības mobilizācijas plānā noteiktās institūcijas
12.	Apgādes ar elektroenerģiju koordinēšana atbilstoši noteikto enerģijas lietotāju grupām un enerģētiskās krīzes līmeniem		Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrija AS „Latvenergo”
13.	Nodrošināšana ar naftas produktiem un naftas produktu rezervju sadales koordinācija un kontrole		Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs	Ekonomikas ministrs Komersanti
14.	VAS “Latvijas Pasts”, VSIA “Latvijas Radio”, VSIA “Latvijas Televīzija” un VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” rīcības plānu darbības nodrošināšanai valsts apdraudējuma gadījumā	Atbilstoši plānā noteiktajam	Satiksmes ministrs	Satiksmes ministrs	VAS “Latvijas Pasts” VSIA “Latvijas Radio” VSIA “Latvijas

	Īstenošana				Televīzija" VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs"
15.	Katastrofu medicīnas plāna Īstenošana	Atbilstoši plānā noteiktajam	Veselības ministrs	Veselības ministrs	NMPD Slimnīcas Slimību profilakses un kontroles centrs Valsts asinsdonoru centrs Citas ārstniecības iestādes
16.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un veselības aprūpes nodrošināšana iedzīvotājiem	Pastāvīgi		Veselības ministrs	NMPD Slimnīcas Slimību profilakses un kontroles centrs Valsts asinsdonoru centrs Citas ārstniecības iestādes
17.	Ugunsgrēku dzēšanas un glābšanas darbu veikšana	Pastāvīgi		Iekšlietu ministrija	VUGD Juridiskas un fiziskas personas

18.	Atbalsta Nacionālajiem sniegšana bruņotajiem spēkiem	Pastāvīgi		Ministrijas	Ministriju padotības iestādes Pašvaldības
19.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	4 stundas	Nozares ministrija Lēmuma pieņemējs par valsts materiālo rezervju izmantošanu	Valsts materiālo rezervju glabātājs Pasākuma īstenošāji	Institūcija, kas izmanto valsts materiālās rezerves
20.	Sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumu pastiprināšana	6 – 8 stundas	Valsts policijas priekšnieks	Iekšlietu ministrija VARAM	VP Pašvaldība
21.	ledzīvotāju evakuācija vai kontrolēta cilvēku pārvietošana no bīstamās zonas	24 stundas	Katastrofu pārvaldīšanas subjekts Aizsardzības ministrija	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija Civilās aizsardzības operacionālās vadības centrs	Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā noteiktās institūcijas Cilvēku nekontrolētas pārvietošanās (evakuācijas) pārvaldības plānā noteiktās institūcijas
22.	Kritiskās infrastruktūras objektu pastiprinātas apsardzes un aizsardzības organizēšana	24 stundas	Ministru kabinets	Objekta īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Atbildīgā persona Apsardzes institūcija

23.	Bīstamo ķīmisko vielu un maisījumu daudzumu samazināšana uzņēmumos, kas nodarbojas ar to glabāšanu un izmanto ražošanā	48 stundas	Ministru kabinets	Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrija Iekšlietu ministrija	Valsts dienests VUGD
24.	Kultūras mantojuma, vizuālās mākslas un muzeju vērtību, valsts arhīva dokumentu, bibliotēku fondu saglabāšanas organizēšana uz vietas un sagatavošana evakuācijai	48 stundas	Kultūras ministrs	Kultūras ministrija	Valsts arhīvi Muzeji Bibliotēkas
25.	Kultūras mantojuma, vizuālās mākslas un muzeju vērtību, valsts arhīva dokumentu, bibliotēku fondu ieplānotā evakuācija	48 stundas	Kultūras ministrs	Kultūras ministrija	Valsts arhīvi Muzeji Bibliotēkas
26.	Brīvības pieminekļa saglabāšanas organizēšana	48 stundas	Kultūras ministrs	Kultūras ministrija	Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas pieminekļu aģentūra”
27.	Diplomātisko pārstāvniecību informēšana	Atkarībā no situācijas	Ārlietu ministrs	Ārlietu ministrija	Ārlietu ministrija
28.	Starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu (t.sk. uzņemmošās valsts atbalsta nodrošināšana)	Atkarībā no situācijas	Ministru kabinets	Atbildīgā ministrija	VUGD Pašvaldības

4.13 Ēku un būvju sabrukšana

Tabula Nr.34. Preventīvie un gatavības pasākumi

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Ēku un būvju periodiska apsekošana, plānu saskaņošana, pieņemšana ekspluatācijā	Pastāvīgi	Būvinspektors	Būvvalde	Būvvalde
2.	Speciālo dienestu iesaistīšana preventīvo pasākumu veikšanai	Pastāvīgi	Inspektori	Valsts drošības dienests	Valsts drošības dienests
3.	NMP un specializētas neatliekamās palīdzības sniegšanas organizēšana un kārtības noteikšana cietušajiem	Pastāvīgi	NMP darbinieki	NMP dienests	NMP dienests un ārstniecības iestādes

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

Nr.p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņemējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
1.	Informācijas sniegšana par ēku vai būvju sabrukšanu	1-3 min		Iedzīvotāji	Iedzīvotāji
2.	Informācijas saņemšana, apstrādāšana	5 min.	Posteņa komandieris	VUGD Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļas postenis	Dispečers
3.	Operatīvo dienestu struktūrvienību informēšana par notikumu vai sabrukšanas draudiem	1-2 min	Posteņa komandieris	VUGD Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļas postenis	Dispečers

4.	Operatīvo dienestu izbraukšana uz notikuma vietu	Nekavējotie s	Operatīvo dienestu vadītāji	Operatīvie dienesti	Operatīvie dienesti
5.	Notikuma vietas ierobežošana	30 min	Posteņa komandieris	VUGD Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļas posteņis	VUGD darbinieki
6.	Konstrukciju noturības izvērtēšana	Nekavējotie s	Būvinspektors	Būvvalde	Būvvalde
7.	Izraugās un nosaka vietas, kur izvietot izglābtos un cietušos cilvēkus	Nekavējotie s	Glābšanas darbu vadītājs		VUGD glābšanas darbu vadītājs
8.	Sakaru organizēšana notikuma vietā ar iesaistītiem resursiem par to savstarpējo sadarbību, informācijas apmaiņu	Nekavējotie s	Operatīvo dienestu vadītāji	VUGD glābšanas darbu vadītājs	VUGD glābšanas darbu vadītājs; operatīvie dienesti un iesaistītās organizācijas
9.	Apdraudētajā zonā esošo cilvēku apziņošana par apdraudējumu un rīcību, trauksmes sistēmas ieslēgšana	Nekavējotie s	Posteņa komandieris, inspektori	VUGD stuktūrvienības; Valsts policija	VUGD stuktūrvienības; Valsts policija
10.	Sadarbības teritorijas CA komisijas priekšsēdētāja informēšana par notikušo, nepieciešamību izsludināt ārkārtēju situāciju vai nepieciešamību iesaistīt CA resursus	5-10 min	Posteņa komandieris	VUGD Vidzemes reģiona brigādes Valkas daļas posteņis	Konkrētā posteņa komandieris
11.	Sadarbības teritorijas CA komisijas locekļu sasaukšana un iesaistīšana reaģēšanas pasākumos	1-3 stundas	CA priekšsēdētājs komisijas	Sadarbības teritorijas CA komisija	Sadarbības teritorijas komisijas sekretārs

12.	Iedzīvotāju evakuācijas, izmitināšanas, ēdināšanas, informēšanas organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	CA komisijas priekšsēdētājs	Sadarbības teritorijas CA komisija	Sadarbības teritorijas CA komisija
13.	Preses konferences, plašsaziņas līdzekļu informēšana	Pēc nepiecieša mības	CA komisijas priekšsēdētājs	Sadarbības teritorijas CA komisija	Sadarbības teritorijas CA komisija
14.	Negadījuma rezultātā boja gājušo un cietušo cilvēku uzskaitē	Pastāvīgi	Operatīvo vadītāji dienestu	VUGD, Valsts policija; Neatliekamā medicīniska palīdzība	VUGD, Valsts policija; Neatliekamā medicīniska palīdzība

5 Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

Tabula Nr.35.

Nr.p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
2.	Ugunsgrēku dzēšana mežos	Valsts meža dienests
3.	Glābšanas darbi (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	NBS krasta apsardzes dienests
4.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
5.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
6.	Epifitotija	Valsts augu aizsardzības dienests
7.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
8.	Bīstamo ķīmisko vielu vai maisījumu piesārņojums jūras krastā	Valsts vides dienests
9.	Radiācijas avārija, negadījums (incidents) un kodolavārija	Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs

10.	Elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls" un AS "Augstsrieguma tīkls"
11.	Avārijas gāzes apgādes sistēmās	AS "Latvijas gāze"
12.	Avārijas dabasgāzes pārvades sistēmā	AS "Conexus Baltic Grid"
13.	Zemestrīce	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
14.	Terora akts	Valsts drošības dienests
15.	Sabiedriskās nekārtības	Valsts policija
16.	Karadarbība (hibrīd un konvencionālā)	Iekšlietu ministrijas institūcijas, NBS
17.	Avārijas siltumapgādes, ūdensapgādes, notekūdeņu un kanalizācijas sistēmās	Pašvaldība
18.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija (ja nav jāveic glābšanas darbi, jādzēš ugunsgrēks vai jālikvidē bīstamo ķīmisko vielu noplūdes sekas)	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" uz valsts autoceļiem; Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
19.	Aviācijas transporta avārija	Valsts robežsardze
20.	Transporta avārija iekšējos ūdeņos līdz jūras krasta līnijai	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
21.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas gadījumā	Valsts policija

6 Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, nemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

Pirms cilvēku evakuācijas no katastrofu apdraudētajām vai skartajām teritorijām tiks nodrošināta šo cilvēku apziņošana. Novadu iedzīvotāju, operatīvu dienestu, iestāžu un pašvaldību apziņošana par katastrofas draudiem paredzama, izmantojot visus pieejamos sakaru līdzekļus: mobilo telefonu sakaru tīklus, fiksēto telefonu tīklus, rācijas, radiosakarus, masu medijus (TV, laikraksti, sociālie tīkli) un citus, kas tajā brīdī būs pieejami.

Papildus iedzīvotāju apziņošanai tiks izmantotas civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas sirēnas. Agrīnās brīdināšanas sistēmas darbību nosaka Ministru kabineta 2017. gada 8. augusta noteikumi Nr. 440 "Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība".

Novadā ir divas trauksmes sirēnas, kas uzstādītas Valkas pilsētā Raiņa ielā 25a un Varoņu ielā 40. Nepieciešamības gadījumā norīkotās mobilās vienības apziņos iedzīvotājus pagastos, kuros nav nodrošināta trauksmes sirēnu dzirdamība vadoties pēc sekojošiem maršrutiem:

Valka – Ērģeme – Vēveri – Kārkī;

Valka – Vijciems;

Valka – Sēļi – Cirgaļi – Mierkalns – Zaķi – Stepi.

Jāpiebilst, ka Kārkos un Vijciemā uz ugunsdzēsības formējuma ēkām ir uzstādītas objekta apziņošanas un trauksmes sirēnas, kuras nepieciešamības gadījumā var iedarbināt apkārtējo iedzīvotāju brīdināšanai.

Nākotnē plānots izstrādāt SMS apziņošanas sistēmu, kas brīdinās visus Latvijas iedzīvotājus par gaidāmajiem draudiem.

6.1 Evakuācijas veids

Evakuācija no skartajām teritorijām, atkarībā no katastrofas veida, var notikt, izmantojot autotransportu, motorizētu transportu un nemotorizētu transportu.

Autotransportam var tikt izmantots gan novada nodrošinātais autotransports, gan iedzīvotāju privātais transports. Pie nemotorizētā transporta pieskaitāmi velosipēdi, skrejriteņi u.c. mehāniskie pārvietošanās līdzekļi.

Pie motorizētajiem transportlīdzekļiem pieskaitāmi transportlīdzekļi ar iekšdedzes

dzinējiem un elektromotoriem. Motorizētu transportlīdzekļu izmantošana var būt nedroša vietās, kur izplūdušas viegli uzliesmojošas ķīmiskas vielas, jo dzirksteles no motoriem var izraisīt to aizdegšanos.

Ķīmisko vielu noplūdes gadījumā, evakuēties perpendikulāri vēja virzienam (tā lai vējš pūstu no sāniem).

6.2 Pulcēšanās vietas

Valkas novadā katastrofu gadījumā noteiktas vairākas pulcēšanās vietas. No pulcēšanās vietām notiek tālāka evakuācijas koordinēšana. Zemāk norādītas pulcēšanās vietas Valkas novadā:

- Valkas ģimnāzija (Raiņa 28a, Valka, Valkas novads);
- Valkas ģimnāzija (Ausekļa 5, Valka, Valkas novads);
- Valkas kultūras nams (Emīla Dārziņa 8, Valka, Valkas novads);
- Valkas novadpētniecības muzejs (Rīgas 64, Valka, Valkas novads);
- Lauktechnikas sporta zāle (Varoņu 35, Valka, Valkas novads);
- Lugažu muiža (Lugažu muiža, Lugaži, Valkas pagasts, Valkas novads);
- Ērģemes pamatskola (Ērģemes skola, Ērģeme, Ērģemes pagasts, Valkas novads);
- Turnas tautas nams (Turnas tautas nams, Turna, Ērģemes pagasts, Valkas novads);
- Omuļu skola (Omuļu skola, Omuļi, Ērģemes pagasts, Valkas novads);
- Kārkū pamatskola (Kārkū skola, Kārkī, Kārkū pagasts, Valkas novads);
- Vijciema pamatskola („Druvas”, Vijciems, Vijciema pagasts, Valkas novads);
- Luturskola (Luturskola, Stepi, Zvārtavas pagasts, Valkas novads);
- Mierkalna tautas nams (Mierkalna tautas nams, Mierkalns, Zvārtavas pagasts, Valkas novads).

6.3 Evakuācijas maršruti

Evakuācijas maršruti cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai iepriekš nav noteikti. Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības teritorijā, apdraudētās teritorijas platuma un konfigurācijas. Lēmumu par evakuācijas maršruta izvēli pieņems CA komisija sadarbībā ar vietējo

pašvaldību un atbildīgajiem dienestiem.

Evakuācijai tiks izmantoti novada teritorijā esošie autoceļi.

Pārvietošanās drošība evakuācijas laikā tiks nodrošināta sadarbībā ar valsts un pašvaldības policiju.

Konvencionālas kara darbības gadījumā civiliedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka NBS. CA komisija koordinē bēgļu plūsmu, to informēšanu un nepieciešamo pamata vajadzību nodrošināšanu.

6.4 Transporta nodrošinājums

Evakuācijas gadījumā pieļaujama situācija, kad iedzīvotāji katastrofas skartās teritorijas pamet ar savu privāto autotransportu. Pie masveida evakuācijas var tikt piesaistīts arī trešo personu transports, kā piemēram SIA "VTU Valmiera" starppilsētu autobusi, kas apkalpo Valku. Zemāk tabulā norādīti Valkas novada īpašumā esošie transportlīdzekļi.

Tabula Nr.36. **Valkas novada īpašumā esošie
transportlīdzekļi**

Nr.p.k.	Izpildītājs	Transportlīdzeklis	Maksimālais vietu skaits attiecīgajā transportlīdzeklī
1.	Valkas dome	Renault Trafic	
2.		VW Caravelle	
3.		VW Transporter	
4.		Autobuss TVM MARGUS B4080	
5.		Autobuss VW LT46	
6.		Renault Trafic	
7.		Mercedes Benz Sprinter 515	
8.		Autobuss SETRA S213RL	
9.		Mercedes Benz Sprinter	
10.		VW CRAFTER	
11.		Autobuss BMC 215 SCB	

12.		Autobuss NEOPLAN N312K	
13.		IVECO 50C 18	
Kopā		Transportvienības: 13	Vietu skaits:

6.5 Pagaidu izmitināšana

Evakuētos iedzīvotājus iespējams izmitināt izglītības iestāžu sporta zālēs, dienesta viesnīcās, tautas namos un pirmsskolas izglītības iestādēs. Izmitināšanas vietu apsardze var būt organizēta, piesaistot valsts un pašvaldības policijas darbiniekus, kā arī izmitināšanas objekta personālu.

Zemāk tabulā uzskaitītas apzinātās Valkas novada izmitināšanas vietas.

Tabula Nr. 37. Valkas novada izmitināšanas vietas

Nr.p.k.	Nosaukums	Ēkas tips	Adresse	Telpu veids	Cilvēku skaits	Virtuve ar ēdnīcu	Guļamvietas
1.	Valkas J.Cimzes ģimnāzija	Izglītības iestāde	Raiņa iela 28A, Valka	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	500	ir	nav
2.	Valkas J.Cimzes ģimnāzija	Izglītības iestāde	Ausekļa iela 5, Valka	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	500	ir	200
3.	Valkas kultūras nams	Kultūras iestāde	E. Dārzņa iela 8, Valka	Zāles	500	nav	200
4.	Valkas novadpētniecības muzejs	Kultūras iestāde	Rīgas iela 64, Valka	Zāles	60	nav	nav
5.	Lauktechnikas sporta zāle	Sporta halle	Varonu iela 35B, Valka	Sporta zāle	300	nav	100
6.	Lugažu muiža		“Lugažu muiža”, Valkas pag. Valkas novads	Zāles	200	nav	50
7.	Ērģemes pamatskola	Izglītības iestāde	“Ērģemes skola”, Ērģeme, Ērģemes pag.	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	250	ir	50
8.	Turnas tautas nams	Kultūras iestāde	“Valžkalni”, Turna, Ērģemes pag.	Zāles	350	nav	150
9.	Kārkų tautasnams	Izglītības iestāde	“Tautas nams” Kārkį, Kārkų pag.	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	100	nav	50
10.	Kārkų sākumskola	Izglītības iestāde	“Kārkų skola”, Kārkį, Kārkų pag.	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	300	ir	100
11.	Vijciema sākumskola, sporta halle	Izglītības iestāde, sporta halle	“Druvas”, Vijciems, Vijciema pag.	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	250	ir	50
12.	Luturskola	Kultūras iestāde	“Luturskola”, Stepi, Zvārtavas pag.	Zāles	200	nav	70

13.	Mierkalna tautas nams	Kultūras iestāde	"Mierkalns", Zvārtavas pag.	Zāles	250	nav	100
14.	Valkas J. Cimzes dienesta viesnīca	Viesnīca	Domes bulvāris 3, Valka	Gulamtelpas	220	ir	92
15.	PII ("Pumpuriņš")	Izglītības iestāde	Pušķina iela 10, Valka	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	150	ir	50
16.	PII ("Pasaciņa")	Izglītības iestāde	Ausekļa iela 44, Valka	Aktu zāle, sporta zāle, mācību klasses	350	ir	100

6.6 Evakuēto uzskaitē

Evakuēto uzskaiti veic pašvaldības un iesaistīto iestāžu darbinieki. Atbildīgo amatpersonu par iedzīvotāju uzskaites organizāciju nozīmē novadu civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs vai izpilddirektors, pagastos – pagastu pārvaldes vadītāju nozīmētas personas. Atbildīgai amatpersonai par evakuēto iedzīvotāju jāsavāc visi personu dati. Novada izglītības iestādēm jānodrošina, audzēkņu uzskaiti un uzraudzību evakuācijas pasākumu veikšanas gaitā.

Lai tiktū nodrošināta precīza informācijas apkopošana par evakuētajiem, uzskaiti organizē gan pulcēšanās vietās, gan izmitināšanas vietās.

6.7 Evakuēto ēdināšana

Evakuēto iedzīvotāju ēdināšanu nodrošina pašvaldība. Līdz šim pašvaldība nav noslēgusi līgumus ar komersantiem par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu un dzeramā ūdens piegādi. Novadu teritorijās nav noliktavu pārtikas krājumu ilglaicīgai

uzglabāšanai. Organizējot iedzīvotāju evakuāciju, evakuētajiem tiks ieteikts sev līdzi ņemt pārtiku.

Apdraudējuma gadījumā evakuēto iedzīvotāju ēdināšana tiek plānota Valkas ģimnāzijas ēdināšanas blokā, Valkas pamatskolas ēdināšanas blokā, Ērģemes pamatskolas ēdināšanas blokā, Kārkū pamatskolas ēdināšanas blokā, Vijciema pamatskolas ēdināšanas blokā.

6.8 Evakuēto sociālā aprūpe

Sociālo aprūpi un medicīnisko palīdzību nodrošinās neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, Valkas novadā esošie divi feldšerpunkti.

Atkarībā no nepieciešamības un ievainoto skaita, cietušie var tikt nogādāti Vidzemes slimnīcā Valmierā, poliklīnikā Valkā, Alūksnes slimnīcā, Cēsu klīnikā un citās slimnīcās, ja tuvākās slimnīcas ir pārpildītas, vai citu iemeslu dēļ nespēj uzņemt cietušos.

6.9 Evakuēto īpašuma apsardze

Evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi paredzēts nodrošināt, izmantojot Valsts policijas un NBS struktūrvienību pieejamos resursus, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 946 „Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas

darbos, kā arī neatliekamos ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos". NBS tiek iesaistīti ja civilās aizsardzības sistēmas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami apdraudējuma situācijas pārvarēšanas un seku likvidācijas neatliekamo pasākumu veikšanai un NBS resursu piesaiste ievērojami paātrina neatliekamo pasākumu īstenošanu, mazina iespējamos zaudējumus, paātrina cilvēku glābšanu vai ja NBS rīcībā ir speciāli resursi šo darbību veikšanai. NBS kā materiāltehnisko palīdzību var piesaistīt transportu, tehniku, ierīces, gaisa kuģus, lauka virtuves un pārvietojamos vadības centrus. Nemot vērā Valkas novada platību, visas teritorijas evakuācijas gadījumā, NBS nebūs pietiekamu cilvēkresursu iedzīvotāju īpašumu apsardzei. Šādā situācijā būtu nepieciešams apsargāt objektus, kas ir kritiski sadarbības teritorijas funkciju pildīšanai. Šādi objekti ir saistīti ar ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru centriem un citiem svarīgiem infrastruktūras objektiem (caurulvadi, galvenās elektrolīnijas). Šie objekti centrējas ap apdzīvoto vietu centriem.

6.10 Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

Valkas novada pašvaldībai nav noslēgtu līgumu ar blakus esošām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu. Nepieciešamības gadījumā var pieņemt, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks cietušo uzņemšanu un palīdzību katastrofas gadījumā.

7 Iesaistāmie resursi

Katastrofu pārvaldīšanā Valkas novada teritorijā tiek iesaistīti novadu teritorijās dislocētie operatīvie un speciālie dienesti. Operatīvajiem un speciālajiem dienestiem ir savi resursi, kuri tiek iesaistīti glābšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Valkas pašvaldībai piederošie transporta resursi norādīti 38. tabulā.

7.1 Pašvaldības resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Zemāk tabulā norādīti sadarbības teritorijas pašvaldību pieejamie resursi, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos.

Tabula Nr.38

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
-------------------	-------------------	-----	-----------------

ADMINISTRĀCIJA

AUDI A6	Ainārs Zābers	JL 3813	dīzeldegviela
Škoda Octavia	Gints Stālmeisters	GJ 5187	benzīns
VW Jetta	Māris Zālītis	BM 19	benzīns

SAIMNIECĪBAS DAĻA

Renault Trafic	Aldis Ozols	MM 8615	dīzeldegviela
VW Caravelle	Igors Korčinskis	HK 9368	dīzeldegviela
DACIA DOKKER	Jānis Kēbers	KE 7397	dīzeldegviela
Škoda Octavia	Agris Bērtiņš	FV 6431	benzīns
Citroen Jumpy	Valdis Remicāns	HE 670	dīzeldegviela
VW Transporter	Aldis Ozols	GE 5863	dīzeldegviela
Autobuss TVM MARBUS B4080	Igors Korčinskis	JO 4305	dīzeldegviela Salona apsildei

ATTĪSTĪBAS UN PLĀNOŠANAS NODAĻA, BĀRĪNTIESA, TŪRISMA UN INFORMĀCIJAS BIROJS

DACIA LODGY	Gunta Smane	KC 7061	benzīns
-------------	-------------	---------	---------

PAŠVALDĪBAS POLICIJA

VW TIGUAN	Diāna Jūga Andris Bratčikovs	JB 12	dīzeldegviela
-----------	---------------------------------	-------	---------------

VALKAS NOVADPĒTNIECĪBAS MUZEJS, IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS, SPORTA UN JAUNATNES NODAĻA

DACIA LODGY	Kaspars Garozs	KC 7062	benzīns
-------------	----------------	---------	---------

VALKAS NOVADA BŪVVALDE

Ford Focus	Māris Pandalons	GF 8821	benzīns
------------	-----------------	---------	---------

KOMUNĀLĀS SAIMNIECĪBAS NODAĻA

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
DACIA DOKKER	Dainis Lapīnš	JP 3292	dīzeldegviela
VW TRANSPORTER	Dainis Lapīnš	KJ 7685	dīzeldegviela
VW Transporter	Dzintars Rudzītis	JJ 4326	dīzeldegviela
Citroen Berlingo	Dzintars Rudzītis	HE 659	dīzeldegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Metināšanas ģenerators	-	benzīns
Generators HIMOINSA HIW 060	-	dīzeldegviela
Kanalizācijas mašīna IVECO	KA 584	dīzeldegviela
augstspiediena cauruļvadu tūrišanas iekārta – piekabe (speciālā iekārta) RIONED FLEXJET – 7 (Honda dzinējs GX630)	S 4564	benzīns
Generators UAS	-	dīzeldegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Kanalizācijas automašīna KO-503	BV 9302	benzīns
		gāze

PILSĒTAS TERITORIJAS APSAIMNIEKOŠANAS NODAĻA

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
DACIA DOKKER	Inārs Šalders	KE 7498	benzīns
Citroen Berlingo	Karina Božņecka Inga Baltere	EK 432	dīzeldegviela
Citroen Berlingo		HE 665	dīzeldegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Traktors BELARUS 82.1 MUP 351	T 3607 LP	dīzeldegviela
Traktors BELARUS 321	T419TR	dīzeldegviela
Traktors T-25 A	T 3024 LB	dīzeldegviela
Traktors MTZ-80	T 5144 LS	dīzeldegviela
Traktors MTZ-82	T 7897 LC	dīzeldegviela
Traktors T-16 MG	T 3061 LB	dīzeldegviela
Traktors BELARUS 320	T 469 LT	dīzeldegviela
Traktors BELARUS 892	T885LH	dīzeldegviela
Ekskavators New Holland B110-4PT	T 7748 LT	dīzeldegviela
kravas pašizgāzējs MAN 8.150	HR 5341	dīzeldegviela
ZIL 431412	BU 5811	benzīns
Universālā pašgājējmašīna JCB 4CX-4WS	T8217LM	dīzeldegviela
Elektrostaciju metināšanas agregāts	-	benzīns
KO 713-01	-	benzīns
Antonio Carraro SP4400HST	T 8868 LH	dīzeldegviela
MAN TGS	KH 2361	dīzeldegviela
RENAULT MASTER	KS 6244	dīzeldegviela

ZVĀRTAVAS PAGASTA PĀRVALDE

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
VW Passat	Dairis Ziemīņš	GL 4781	benzīns
Autobuss VW LT46	Andis Paulsons	JP 8262	dīzeldegviela
RENAULT TRAFIC	Andis Paulsons	KJ 7683	Salona apsildei

KĀRKU PAGASTA PĀRVALDE

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
Škoda Octavia	Pēteris Pētersons	GZ 6560	benzīns
Mercedes Benz Sprinter 515	Guntars Krastiņš	KA 8250	dīzeldegviela

Peugeot Ekspert	Guntars Krastiņš	HF 9332	dīzeļdegviela
Autobuss SETRA S213RL	Guntars Krastiņš	ML 8824	dīzeļdegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Traktors BELARUS 820	T884LH	dīzeļdegviela
Traktors T16 MG	T2437LA	dīzeļdegviela
GAZ 53 A	CU 9276	benzīns
ZIL 431412	AV 9813	benzīns

ĒRGEMES PAMATSKOLA

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
Dacia LODGY	Gita Avote	KN 4552	dīzeļdegviela

ĒRGEMES PAGASTA PĀRVALDE

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
Dacia LODGY	Ivars Pilskalns	KN 4555	dīzeļdegviela
Autobuss Mercedes Benz Sprinter	Dairis Students	LT 224	dīzeļdegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Traktors MTZ-920	T6127LD	dīzeļdegviela

VIJCIEMA PAGASTA PĀRVALDE

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
Dacia LODGY	Felikss Bošs	KN 4553	dīzeldegviela
Toyota Corolla	Valdis Šaicāns	FP 6665	benzīns
Autobuss VW Crafter	Juris Kalniņš	HF 4235	dīzeldegviela

Speciālā transporta vai mehānisma marka	VRN	Degvielas veids
Traktors T-16 MG	T3060LB	dīzeldegviela
Kravas ugunsdzēsēju GAZ 53 A	CU 2126	benzīns

VALKAS PAGASTA PĀRVALDE

Automašīnas marka	Atbildīgā persona	VRN	Degvielas veids
DACIA DOKKER	Ligita Sīmane	JP 3290	dīzeldegviela
DACIA DOKKER	Pjotrs Vaskins	JP 3291	dīzeldegviela

Automašīnas marka	VRN	Degvielas veids
Autobuss BMC 215 SCB	HO 160	dīzeldegviela
Autobuss NEOPLAN N 312 K	KF 4974	dīzeldegviela
Mercedes Benz 1722	FR 764	dīzeldegviela
Traktors BELARUS 952.2	T 1850 LS	dīzeldegviela
Autobuss IVECO 50C 18	MO 5545	dīzeldegviela

7.2 Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Valkas novadam nav pieejama aktuāla informācija par fizisko vai juridiskos personu resursiem, kuri ir iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Par šādu resursu izmantošanu nav noslēgti līgumi. Katastrofas gadījumā, vadoties pēc nepieciešamības var tikt lūgta fizisko un/vai juridisko personu palīdzība.

7.3 Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā

Zemāk tabulā norādīti Valkas novada pašvaldībai pieejamie energoresursi energoapgādes traucējumu gadījumā.

Tabula Nr.39.

Resursa nosaukums	Papildus informācija	Skaits	Adresse, Pārvaldītājs, telefona Nr.
Ģenerators HIMOINSA HIW 060	48 kW	1	Varoņu iela 39, Valka Komunālās saimniecības nodaļa, 26333453
Ģenerators UAS E100MST	80kW	1	Tālavas iela 67, Valka Komunālās saimniecības nodaļa, 26333453
SDMO VX220/7.5H-2	3.5kW	1	Rūjienas iela 5, Valka Komunālās saimniecības nodaļa, 26333453
HIMOINSA	79kW	1	“Nagliņas, Valkas pagasts Komunālās saimniecības nodaļa, 26333453
SDMOVX2004V	4kW		Tālavas iela 12, Valka Komunālās saimniecības nodaļa, 26333453
Ģenerators	16kW	1	“Dīķkalni”, Kārķu pag., Kārķu pagasta pārvalde, 26280656
Ģenerators	22kW	1	Ūdenssagatavošanas stacija, Kārķu pag., 26280656
Ģenerators	6.5kW	1	Ražošanas ēka “Zaļkalni”, Kārķu pagasts, 26280656
Ģenerators	2.5kW	1	Centra garāžas, Kārķu pagasts, 26280656
Ģenerators	6.5kW	1	Ūdens sagatavošana, (Ērgemes skola), 26280656
Ģenerators	6.5kW	1	Ūdens sagatavošana, (Valžkalni), 26280656
Ģenerators	3kW	1	“Druvas, Vijciema pag., 25740772
Ģenerators	2kW	1	“Dalderi”Vijciema pag., 25740772

8 Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu estādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek pieņemts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā. Valkas novada teritorija robežojas ar Igauniju. Sadarbības teritorijai atsevišķi līgumi par materiālresursu iesaisti ar Igauniju nav noslēgti. Latvijas Republikas Valdības un Igaunijas Republikas valdības 2001. gada 4. jūnijā ir parakstījušas vienošanos par savstarpēju palīdzību katastrofu gadījumā.

VUGD kopš 2012. gada ir nodibinājis jaunu sadarbības formātu, tādējādi katastrofu vai negadījumu gadījumā pierobežās, VUGD ir tiesīgs pieprasīt Igaunijas glābšanas dienestu palīdzību.

8.1 Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis

Ārkārtējā situācija ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Ārkārtējo situāciju var izsludināt tāda valsts apdraudējuma gadījumā, kas saistīts ar katastrofu, tās draudiem vai kritiskās infrastruktūras apdraudējumu, ja būtiski apdraudēta valsts, sabiedrības, vides, saimnieciskās darbības drošība vai cilvēku veselība un dzīvība.

Izņēmuma stāvoklis ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja:

- valsti apdraud ārējais ienaidnieks;
- valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu.

Izņēmuma stāvoklis ļauj likumā noteiktajā apjomā un kārtībā ierobežot fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Izņēmuma stāvokli izsludina Ministru kabinets¹⁷.

Ārkārtas situācijas vai izņēmuma stāvokļa gadījumā valsts pārvaldes un pašvaldību

institūcijas ir tiesīgas noteikt aizliegumus / ierobežojumus resursiem, cilvēkiem, teritorijām, kā arī izmantot savām vajadzībām fizisko un juridisko personu kustamo un nekustamo īpašumu, ja tas saistīts ar nacionālās drošības nodrošināšanu valsts apdraudējuma gadījumā. Ārkārtas situācijas vai izņēmuma stāvokļa izsludināšanu reglamentē likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” 07.03.2013.

17 <https://likumi.lv/ta/id/255713-par-arkartejo-situaciju-un-iznemuma-stavokli>

Pielikumi